

Årsplan

Eskilstuna kommun

2027

Trygghet genom hela livet

Sverigedemokraterna

Innehåll

1. Inledning	4
2. Vision	5
3. Uppföljning av vårt valmanifest för mandatperioden 2022–2026	6
4. Ekonomiska förutsättningar	7
5. Effektiviseringskrav nämnder	9
6. Sammanfattning över våra satsningar och prioriteringar	11
7. Kommunövergripande besparingar, prioriteringar och mål	13
7.1 Besparingar	13
7.2 Prioriteringar	14
7.3 Mål	14
8. Enskilda besparingar, prioriteringar och mål för nämnder och kommunstyrelsen	16
8.1 Kommunstyrelsen	16
8.2 Servicenämnden	24
8.3 Överförmyndarnämnden	24
8.4 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	25
8.5 Socialnämnden	29
8.6 Förskolenämnden	32
8.7 Grundskolenämnden	34
8.8 Gymnasienämnden	36
8.9 Vård- och omsorgsnämnden	39
8.10 Kultur- och fritidsnämnden	43
8.11 Samhällsbyggnadsnämnden	46
8.12 Räddningstjänst- och tillståndsnämnden	51
8.13 Torshälla Stads Nämnd	54
9. Investeringar	56
10. Ekonomiska driftramar per nämnd 2027	57
11. Investeringsbudget 2027 – 2031	58
12. Budget 2027 och ekonomisk plan 2028 – 2030	59

1. Inledning

Sverigedemokraterna Eskilstunas **årsplan för 2027** bygger vidare på våra tidigare årsplaner och inleder med en övergripande vision som beskriver våra ambitioner för utvecklingen av Eskilstuna kommunkoncern. I detta dokument framställs våra prioriteringar, besparingsåtgärder samt de mål vi har för kommunstyrelsen och respektive nämnd att uppnå.

En sammanfattning återfinns under [kapitel 5](#).

Våra prioriteringar och besparingar för samtliga nämnder finns beskrivna under [kapitel 6](#) och [kapitel 7](#).

De ekonomiska driftramarna återfinns under [kapitel 10](#) med tabeller över våra uppskattade kostnader och besparingar.

Budgetramarna grundas på de beslut som kommunfullmäktige har fattat under innevarande år. Därefter har vi justerat budgeten utifrån Sverigedemokraternas yrkanden i nämnder och styrelser, samt de idéer och förslag som presenteras i detta dokument. Justeringar för den löpande driften ingår som grund men specificeras inte. Alla belopp är inflationsjusterade och medel har avsatts för demografiska förändringar och löneökningar.

Det här är vår politik – förändring på riktigt!

För Sverigedemokraterna Eskilstuna

A handwritten signature in blue ink that reads "Kim Fredriksson".

Kim Fredriksson, gruppleddare

2. Vision

En stolt svensk stad mitt i Sverige.

Sverigedemokraternas vision för Eskilstuna kommun är ett öppet och fritt samhälle där invånarna känner trygghet i livets alla skeden. Att säkerställa denna trygghet är kommunens absolut viktigaste uppgift.

Ett tryggt samhälle vilar på upplevd rättvisa och gemenskap. Otrygga samhällen kännetecknas ofta av sociala klyftor och segregation, vilket tyvärr har blivit alltmer påtagligt i vår kommun.

För att skapa ett tryggt Eskilstuna behöver kommunen en stark ryggrad och en tydlig identitet. Eskilstuna är en del av Sverige, och svenskheten utgör därmed vår nationella identitet. Invånarnas gemensamma intressen, vårt levnadssätt och våra lokala förutsättningar utgör den kommunala och kulturella själ som vi definierar som Eskilstunaandan.

Kommunen bär ett ansvar för att främja denna gemenskap och säkerställa att nyinflyttade blir en naturlig del av den. Dessa principer är ideologiskt förankrade i socialkonservatismen och vilar konkret på övertygelsen om assimilation.

Principen om att ta seden dit man kommer är central i Sverigedemokraternas vision för Eskilstuna, och utgör ett av de viktigaste verktygen för att motverka rasism och bryta segregation.

Eskilstuna ska vara en kommun för dem som vill ge sina barn en trygg uppväxt, för dem som vill utvecklas i skolan och nå sin fulla potential, för dem som genom arbete vill bidra till vår gemensamma välfärd, för dem som vill åldras med värdighet, och för dem som vill vara en del av Eskilstunaandan. Eskilstuna ska vara en stolt svensk stad där invånarna känner trygghet genom hela livet.

3. Uppföljning av vårt valmanifest för mandatperioden 2022–2026

Eskilstuna står inför allvarliga utmaningar. För att leda kommunen på rätt väg har vi identifierat tolv områden som ska bidra till att Eskilstuna ska bli en framgångsrik kommun.

FOKUSOMRÅDEN

- ✓ Värdegrund
- ✓ Trygghet
- ✓ Invandring
- ✓ Skola och utbildning
- ✓ Gemenskap
- ✓ Jobb
- ✓ Äldreomsorg
- ✓ Vård och omsorg
- ✓ Bostäder
- ✓ Stadsplanering
- ✓ Miljö och klimat
- ✓ Kultur och fritid

I vårt valmanifest för 2022–2026 redogör vi mer detaljerat för våra specifika mål inom respektive fokusområde. Valmanifestet återfinns på vår lokala hemsida [sd.se/eskilstuna](https://www.sd.se/eskilstuna) eller via länk:

<https://www.sd.se/eskilstuna/valmanifest-sd-eskilstuna-2022-2026/>

Ambitionen är att valmanifestet ska vara vägledande i vårt budgetarbete under hela mandatperioden. Vi kommer givetvis även att vara lyhörda för förändringar och nya behov som behöver prioriteras. Verksamhetsbesök på exempelvis skolor, äldreboenden och företag kommer också att påverka och inspirera vårt framtida politiska arbete.

4. Ekonomiska förutsättningar

Här redovisas de ekonomiska förutsättningar som vi utgår ifrån och budgeterar efter. Vi beskriver även kortfattat vår syn på respektive område och våra prioriteringar.

Kommunalskatt			
	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Skattesats i procent	22,02	22,02	22,02
Förändring i öre	0	0	0

Vår långsiktiga ambition är att på sikt skapa utrymme för att ansvarsfullt kunna minska kommunalskatten.

Vårt fokus ligger på att genom stora satsningar på skola och vuxenutbildning få fler i arbete, samtidigt som satsningar på ökad trygghet ska minska de långsiktiga kostnaderna för socialtjänsten. Detta kompletteras med allmänna effektiviseringar inom hela kommunsektorn.

Likaså förstärks reformutrymmet av en ansvarsfull migrationspolitik, vilket inkluderar en stram invandringspolitik och aktiv återvandring av svårintegrerade invandrare för att minska de strukturella kostnaderna.

En eventuell framtida sänkning är enligt oss villkorad av att vi lyckas med dessa åtgärder. Ledstjärnan är att inga nedskärningar inom kommunens kärnområden, såsom skola, vård och omsorg, får ske till följd av en sänkning av kommunalskatten.

Med tanke på de omedelbara och stora behoven av resurstillskott inom skola, vård, omsorg och trygghetsområdet, prioriteras dessa fullt ut. Vår bedömning är därför att något reformutrymme för en sänkning av kommunalskatten inte finns just nu.

Befolkningsökning			
	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Förändring i antal	-249	-170	-220

Eskilstunas befolkningsökning har under lång tid varit stadigt uppåtgående, men nu har trenden brutits. Tidigare ökning berodde delvis på flyktingmottagande, där en betydande del av de inflyttade har en svag socioekonomisk bakgrund och saknar relevant utbildning och språkfärdigheter. Detta skapar stora utmaningar för kommunen, både vad gäller bostadsförsörjning och arbetsmarknad.

Andelen högutbildade i Eskilstuna är betydligt lägre än i riket i genomsnitt, vilket är en bidragande faktor till att arbetslösheten ligger bland de högsta i landet. Arbetskraften matchar inte de behov som näringslivet efterfrågar. Följden blir höga kostnader för försörjningsstöd och vuxenutbildningsinsatser.

Bristen på rimligt prissatta bostäder, trots intensivt bostadsbyggande de senaste åren, tvingar många att leva i trångboddhet och social utsatthet. Fastighetsägare drabbas av uteblivna hyresintäkter och dyra räntekostnader på grund av vakanser i sitt bostadsbestånd, vilket i sin tur kan leda till minskat underhåll i dessa områden. Den höga arbetslösheten, segregationen och bristande investeringar i bostadsområden har skapat grogrund för social oro och kriminalitet, och vissa stadsdelar har blivit oattraktiva att flytta till.

Hittills har inga djupare eller verklighetsförankrade resonemang förts kring hur kommunen ska hantera detta ansvar. För att bryta den negativa spiralen krävs en ny strategi. Målet måste vara att anpassa befolkningsökningen till Eskilstunas förmåga att bygga bostäder, skapa utbildningsplatser, arbetstillfällen och främja en trygg och dräglig tillvaro för sina invånare, med fokus på att ge dem förutsättningar för egen försörjning.

En minskning av skatteintäkterna, som en följd av den justerade befolkningsökningen, kan kompenseras med demografipengar. Utgångspunkten bör vara en positiv befolkningsökning på 50 personer per år. I praktiken kommer det naturligtvis att finnas variationer, beroende på politikens genomslag och Skatteverkets sätt att beräkna befolkningen. Därför ska siffran 50 ses som en inriktning snarare än ett absolut mål.

5. Effektiviseringskrav nämnder

I vår budget ålägger vi varje nämnd samt kommunstyrelsen följande effektiviseringskrav:

Nämnd och effektiviseringskrav i procent	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Kommunstyrelsen	2,5	2,5	2,5
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	2,5	2,5	2,5
Skolnämnderna (exkl. skolpengen som endast är 1%)	2,5	2,5	2,5
Kultur- och fritidsnämnden	2,5	2,5	2,5
Räddningstjänst- och tillståndsnämnden	1	1	1
Socialnämnden	2,5	2,5	2,5
Samhällsbyggnadsnämnden	2,5	2,5	2,5
Torshälla stads nämnd	2,5	2,5	2,5
Vård- och omsorgsnämnden	1,5	1,5	1,5

Några exempel på effektiviseringsåtgärder vi kan se är bland annat:

- Förbättrade och samordnade upphandlingar.
- Nyttja fördelarna med digitalisering av administration med mera.
- Nyttja de effektiviseringsvinster som beprövad AI skulle kunna medföra i kommunens olika delar. Inspiration från andra kommuner kan med fördel också inhämtas.
- Införa tydligare krav på anpassning för nya invånare. Förhållningssättet "gör din plikt kräv din rätt" ska råda.
- Respektive förvaltning ges uppdrag att utifrån vår vision och vår strategiska inriktning för Eskilstuna kommun hitta effektiviseringsåtgärder för att nå dessa procentmål.
- Utredda möjligheten att ge bonus till de medarbetare som inkommer med förbättringsförslag som minskar kommunens kostnader.

Fler åtgärder finns under respektive nämnds besparingar samt i kommande verksamhetsplaner.

- Arbetet med effektiv administration innehåller ytterligare åtgärder för minskade kostnader än som nu planeras för att genomföras. Det är vår övertygelse att ytterligare effektiviseringar kan genomföras som kan minska kostnaderna utan att försämra kvaliteten i välfärden.

Resultatmål

Årets resultatmål 2026 sätter vi till 2,5 procent vilket ger ett snitt på 2,875 procent sett över en fyraårsperiod (2025 prognos, 2026, 2027, 2028). Det innebär att det finns resurser avsatta för stora kommande investeringar och för eventuella budgetavvikelser i vårt budgetförslag.

6. Sammanfattning över våra satsningar och prioriteringar

Nedan följer ett axplock av våra största satsningar och prioriteringar specificerade per område. Det ger en översikt över hur vi valt att prioritera användandet av skattebetalarnas pengar under 2026. Värt att notera är att faktorer såsom inflation, löneökningar, demografi och investeringar i fastigheter inte ingår här. Mer detaljerad information finns i kapitlet **Ekonomiska driftramar per nämnd**.

Specifikt per område

Skola & utbildning	Mkr	Vård & omsorg	Mkr
Höjd skolpeng - Förskola 20 miljoner - Grundskola 45 miljoner - Gymnasieskola 10 miljoner	75	Ökad grundbemanning	35
Vuxenutbildning inkl. SFI	18	Halverad timkostnad för hemtjänst till <u>150 kr</u>	4,7
Lovskola	5	Reducerat pris för trygghetslarm till <u>50 kr i månaden</u>	2,6
Höjt stöd till landsbygdsskolorna	2	Ökad social samvaro för de äldre	5,2
Utveckla basklass	0,5	Fler sommarkolloplatser	2
		Fria bussresor dygnet runt 65+	5,5
Lokalproducerad mat (kommunövergripande)	2	Lokalproducerad mat (kommunövergripande)	3
		Kostnadsfria halkskydd 65 plus	1,1
Totalt:	102,5	Totalt:	59,1

Specifikt per område

Trygghet	Mkr	Personalhälsa	Mkr
Förbättrade fritidsgårdar (främst på landsbygden + Epa-park)	2	Stärkt friskvårdbidrag för kommunalanställda <u>4000 kr/år</u>	7.4
Trygghetsbidrag till föreningar	9	Stärkt kommunhälsa	4
Säkerställa en handlingskraftig räddningskår.	2		
Landsbygdsfond	10		
Förstärkt vägvalet (tidigare exit-verksamhet)	4		
Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande insatser. Se sida 15 och framåt för mer info.	30		
Fler bevakningskameror (investeringsmedel)	10		
Totalt	67	Totalt	11,4

7. Kommunövergripande besparingar, prioriteringar och mål

I detta kapitel återfinns våra besparingar, prioriteringar och mål som är gemensamma för samtliga nämnder och kommunstyrelsen.

7.1 Besparingar

✓ Införa assimileringssinriktad politik

Kommunen är idag väldigt segregerad där många lever i ett utanförskap och känner sig inte vara en del av majoritetssamhället. Miljontals kronor pumpas årligen in i olika projekt och samlösningar som syftar till att bryta utvecklingen. Tyvärr har insatserna haft väldigt liten effekt. Utanförskapet bland utrikesfödda tenderar att fortsätta växa, trots alla vackra ord som nämns i de olika åtgärdsplanerna med integration som grund. Ska utvecklingen med kostnadsdrivande integrationsprojekt och samlösningar brytas, måste en assimileringssinriktad politik prägla samhällsbyggandet. Utgångspunkten ska vara att nyanlända tar seden dit de kommer. Ambitionen är också att stärka gemenskapen så invånarna lever tillsammans och inte åtskilda, vilket dagens integrationspolitik bidragit till. Strukturella undantag från detta bör endast vara förbehållna Sveriges fem erkända nationella minoriteter, som fortsatt skall få bevara sin särart och särställning.

✓ Verka för en ansvarsfull invandringspolitik

Signalera till regeringen om kommunens kritiska situation kring den för höga asyl-, flykting- och anhöriginvandringen. Syftet är att få regeringen att ändra lagen som kräver att kommuner ta emot nyanlända oavsett om det finns bostäder eller ej. Invandringen måste anpassas efter kommunens förutsättningar att skapa jobb, bostäder och utbildningar som leder till jobb.

✓ Restriktivare regler för bidrag till organisationer

Kommunen delar idag ut miljoner i bidrag till olika organisationer. För den kreativa bidragssökaren går det att söka bidrag både i kommunstyrelsen och via olika nämnder. Det är något som varken är hållbart eller rättvist. Det bör endast vara en nämnd som sköter hanteringen av bidrag. Utöver detta ska även tydligare krav ställas på bidragssökaren. Organisationer som tenderar att ha en exkluderande och segregrande effekt i samhället ska inte beviljas bidrag. Extra vikt ska läggas vid att organisationer ska skapa gemenskap mellan olika samhällsgrupper och stärka dess tillit till varandra. Budgetposterna för ändamålet minskas där kommunen får omprioritera med befintliga medel. Ledstjärnan är att föreningar som tydligt gynnar tryggheten och samhällsgemenskapen ska prioriteras.

- Fortsätta arbetet med att samordna beställningar av material och varor i syfte att minska fraktkostnaderna och styckpriserna.
- Ytterligare energibesparing ska eftersträvas inom alla kommunens verksamheter.

7.2 Prioriteringar

- Arbetet med att göra all kommunal verksamhet tillgänglig för människor med funktionshinder ska ha hög prioritet. Det är också av vikt att verka för att få privata aktörer att göra sina verksamheter mer tillgängliga för funktionshindrade personer.
- Till följd av den höga invandringen och avsaknaden av tydliga krav på anpassning har hederskulturen tyvärr fått fotfäste i samhället. Därför vill vi ta krafttag mot hederskulturen var den än tar sig uttryck. En kartläggning av dess omfattning i Eskilstuna är ett av de första stegen.
- Lönesättning ska baseras på kompetens och prestation på arbetsplatsen. En översyn av löneskillnaderna mellan könen och inom samma yrke ska göras inom kommunen. Utgångspunkten är att alla större avvikande löneskillnader ska ifrågasättas.
- Vid rekrytering av personal ska kompetensen vara avgörande, inte om du är kvinna eller man, utrikes- eller inrikes född. Däremot kan arbetsmiljön och platsannonserna utformas för att göra det attraktivt för underrepresenterade grupper att söka.
- Kommunen ska ha en långsiktig och hållbar handlingsplan över hur fordon som drivs på fossila bränslen successivt fasas ut ur den kommunala organisationen. Miljöfordon som köps in ska tankas på fossilfria drivmedel.
- Samtliga kommunala verksamheter ska verka för att underlätta för invånare som önskar att bygga nytt på landsbygden. Huvudsyftet är att landsbygden ska fortsätta vara levande med dess skolor men då krävs det att invånare flyttar ut till landsbygden och inte ifrån den.

7.3 Mål

- Tillgängligheten för äldre och för funktionshindrade personer ska öka inom såväl kommunal verksamhet som inom kommunen som helhet.
- Andelen medborgare som utsätts för någon form av brott ska minska.
- Den allmänna trygghetskänslan i kommunen ska öka.
- Segregationen i kommunen ska minska.

- Kommunens organisation ska förbättras och effektiviseras så att de administrativa kostnaderna minskar.
- Förutsättningarna för att bo och etablera verksamhet och företag på landsbygden ska underlättas.

8. Enskilda besparingar, prioriteringar och mål för nämnder och kommunstyrelsen

I det här stycket redovisar vi våra besparingar, prioriteringar och mål som är specifikt för respektive nämnd och för kommunstyrelsen. Dock kan vissa saker inkluderas även i andra nämnder samt kommunstyrelsen och då är ett samarbete att föredra.

8.1 Kommunstyrelsen

I vår årsplan prognostiseras en betydligt mindre befolkningsökning, vilket leder till att behovet av investeringar i välfärden förväntas minska. Därför har vi infört ett ökat krav på effektiviseringar samt minskat investeringsbudgeten i enlighet med detta.

8.1.1 Besparingar

✓ Minskade budgetramar under kommunstyrelsen

I dag återfinns ett antal budgetposter under "övriga kommungemensamma kostnader under kommunstyrelsen" som vi anser inte bör vara kommunstyrelsens ansvar. Genom åren har vi kunnat se att dessa medel fördelas utan en övergripande strategi. Dessutom finns risken att liknande bidrag kan sökas via andra nämnder, såsom kultur- och fritidsnämnden, vilket kan leda till dubbla utbetalningar för samma projekt. Genom att minska på dessa budgetposter kan vi omfördela medlen för att maximera värdet för Eskilstunas skattebetalare

✓ **Minska sjukfrånvaron**

Kommunens hälsofrämjande arbete är något vi lägger stor vikt vid särskilt nu när sjukfrånvaron bland vård- och omsorgspersonal sticker ut och tenderar att fortsätta stiga. Anledningarna varierar men utifrån verksamhetsbesök och samtal med personal beror en stor del på arbetsbelastningen. Rätten till önskad sysselsättningsgrad har gjort att många valt att gå upp i sysselsättningsgrad. Personal som tidigare arbetat 75 % och går upp till 100 % där även natt kan ingå får en högre arbetsbelastning över tid. Vården har alltid varit tung och krävande så med ökad sysselsättningsgrad minskas personalens fritid och även återhämtningstid. Vår uppfattning är att höga effektiviseringskrav och brist på arbetspersonal har lett till ökad sjukfrånvaro. Denna besparing hänger ihop med de flertalet satsningar vi gör på främst vård- och omsorg för att minska sjukfrånvaron över tid. Det handlar om bra arbetsskor, stärkt friskvårdsbidrag, ökad grundbemanning, tillföra resurser för en budget i balans och nya ergonomiska lokaler och boenden för de äldre och personalen. Sjukfrånvarotalen vi gjort denna satsning utifrån är av naturliga skäl från innan pandemin.

✓ **Näringslivssatsningar och affärsplan**

För att minska arbetslösheten krävs det fler jobb. Politiker är inte de som skapar jobben, det är företagen som anställer och genererar de nödvändiga arbetstillfällena. För att ge det lokala näringslivet bättre förutsättningar att skapa just jobb avsätts resurser i denna satsning. Dessa resurser är också avsedda för att vidareutveckla Affärsplan Eskilstuna.

✓ **Stärkt friskvårdsbidrag för kommunalanställda**

Redan innan Coronaviruset (Covid-19) slog till världen över var sjukfrånvaron för personal inom vård och omsorg samt förskola i Eskilstuna kommun alldeles för hög. Orsakerna varierar mycket men baserat på nygammal forskning är sannolikheten hög att sjukfrånvaron skulle minska kraftigt om samtlig personal skulle träna kontinuerligt. Det är förvisso ingen nyhet att fysisk aktivitet några gånger i veckan är grunden för ett hälsosamt liv men fördelarna är fler än bara förbättrad kondition och fysisk styrka. Enligt läkaren, psykiatrikern och författaren Anders Hansen ökar kontinuerlig fysisk aktivitet även stresstålighet, förbättrar minnet och kreativiteten samt minskar risken avsevärt för depression och psykisk ohälsa. Vidare ökar det motståndskraften mot att drabbas av hjärt- och kärlsjukdomar eller förkylningar och bidrar till bättre sömn. Det är ingen slump att vältränade människor har betydligt större chans att överleva coronaviruset än otränade. Listan på fördelarna med träning kan göras lång. Frågan är vad Eskilstuna kommun kan göra för att motivera personalen till mer fysisk aktivitet.

Första steget är att höja friskvårdsbidraget som kommunen erbjuder de anställda. Från sverigedemokratiskt håll ser vi gärna en höjning till minst 4000 kr per år.

Med en höjning krymper andelen av träningskortet som den anställde själv behöver betala vilket förhoppningsvis kan öka benägenheten hos de som idag inte tränar att ta steget och börja.

HR-avdelningen bör ges i uppdrag att utreda och komma med förslag hur man kan införa mer fysisk aktivitet och träning under arbetstid.

✓ **Stärkt kommunhälsa**

Kommunhälsan är en stödenhet inom kommunen för att främja hälso- och arbetsmiljöarbetet. I satsningen för att minska sjukfrånvaron spelar just kommunhälsan en viktig och central roll för att samordna insatserna. Förslaget handlar om att ge kommunhälsan mer pengar som de själva utifrån sin expertis får använda där de gör mest nytta. Ett exempel skulle kunna vara att öka bemanningen så de hinner med att hjälpa de sjukskrivna att komma tillbaka. Ett annat kan vara att väva in och stärka upp arbetsmiljöfrågorna inför alla politiska beslut. När effektiviseringar eller nedskärningar görs finns det en risk att de långsiktiga konsekvenserna kring arbetsmiljön hamnar i skymundan. Fokus hamnar i stället på vad kommunen sparar kortsiktigt. Vi vill i och med denna satsning att kommunhälsan och arbetsmiljöfrågorna ska ta mera plats inom den kommunala organisationen.

- Vid köp och försäljning av fastigheter ska ett oberoende värderingsföretag eller mäklare värdera fastigheten.

8.1.2 Prioriteringar

✓ **Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande**

Under "Övriga kommungemensamma kostnader under kommunstyrelsen" avsätter vi medel för att göra följande:

1. Fortsatt trygghetsarbete för barn och unga

Det befintliga arbetet med att skapa trygga miljöer för barn och unga ska bibehållas och växlas upp för att säkerställa en stabil och drogfri uppväxtmiljö i hela kommunen.

2. Fler narkotikasök i och vid skolor

Arbetet med att genomföra narkotikasök i samt i anslutning till skolor ska intensifieras. Syftet är att störa och slå ut narkotikaförsäljningen, både genom förebyggande insatser och vid konkreta brottsmisstankar.

3. Kostnadsfritt okrossbart glas på utsatta skolor

En utredning ska tillsättas för att ge skolläringar på brottsutsatta skolor möjlighet att installera okrossbart glas i fönster och dörrar. Denna trygghetsåtgärd ska finansieras centralt så att enskilda skolors hyreskostnader inte påverkas.

4. Metalldetektorer mot narkotikahandel på krogen

Möjligheten att ställa krav på metalldetektorer vid krogar ska utredas. Åtgärden syftar till att öka tryggheten och ytterligare störa den öppna drog försäljningen i krogmiljöer.

5. Bryt tystnadskulturen och uppmuntra till att vittna och tipsa Polisen

Kriminella nätverk använder rädsla och tystnadskultur som maktmedel i Eskilstuna. För att slå tillbaka krävs ett omfattande arbete som motiverar invånare att våga tipsa polisen och vittna. Satsningen riktas särskilt mot grund- och gymnasieskolor i områden där tystnadskulturen är utbredd. Med avstamp i BRÅ:s tidigare initiativ "Våga vittna" utvecklas en modern metodik i bred samverkan med polisen, skolor och det lokala föreningslivet.

6. Ökad krisberedskap i krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden ska genomföra fler och mer intensiva övningar baserade på realistiska scenarier där människoliv står på spel. Målet är att säkerställa att nämnden har högsta beredskap att fatta snabba och effektiva beslut i akuta krissituationer.

7. Budgetreserv för snabba trygghetsåtgärder

Särskilda medel reserveras i budgeten för att kommunen snabbt och flexibelt ska kunna finansiera och genomföra nya trygghetsåtgärder som kan komma att aktualiseras under budgetperioden.

8. Fler patrullerande ordningsvakter i utsatta områden

För att understödja polisens arbete avsätts medel för fler patrullerande ordningsvakter. Vakterna finansieras av kommunen men arbetsleds av polisen för maximal lokal effekt.

9. Utökad kamerabevakning på brottsutsatta platser

Medel avsätts för att installera fler bevakningskameror på strategiska och brottsutsatta platser, såsom i bostadsområden, på parkeringsplatser och vid skolor för att avskräcka kriminella och underlätta brottsutredningar.

10. Förstärkt avhopparverksamhet via Vägvalet

Avhopparverksamheten Vägvalet (tidigare Exit) ska förstärkas i samverkan med civilsamhället. Det brottsförebyggande arbetet ska präglas av nolltolerans mot

kriminalitet, mutor och bestickning. Målet är att minska antalet yrkeskriminella genom att erbjuda stöd till en ny livsstil på annan ort eller i ett annat land.

11. Vidareutveckling av lokala myndighetsinsatser mot välfärdsbrott

En lokal variant av "Operation Rimfrost" har till stora delar redan genomförts i Eskilstuna efter påtryckningar från bland annat oss, med stort fokus på välfärdsbrott och fusk bland företagare. För att få bort stadsdelarna från polisens listor över utsatta områden måste detta arbete nu vidareutvecklas. Samarbetet med polisen, Skatteverket, Kronofogden och Försäkringskassan ska fördjupas och permanentas. För att lyckas utökas antalet heltidsanställda i kommunen som arbetar direkt med dessa frågor.

12. Krav på metalldetektorer på centrumnära krogar

För att möta problemet med skottlossningar och grovt våld ska kommunen verka för att metalldetektorer införs på centrumnära krogar. Den exakta utformningen tas fram i dialog med polisen, kommunen och krogägarna, där verksamheterna själva väljer fasta eller handhållna lösningar. I relevanta fall ska serveringstillståndet villkoras med krav på detektorer.

13. Kommunala sociala medier i trygghetens tjänst

Kommunens officiella kanaler på sociala medier (t.ex. Facebook och Instagram) ska användas aktivt för att sprida polisens och kommunens framgångsrika trygghetsarbete. Det kan handla om att informera om genomförda narkotikasök på skolor eller när kommunens FUT-grupp (Felaktiga utbetalningar) når framgångsrika rättsfall gällande bidragsfusk.

14. Inrättande av ett årligt trygghetspris

Ett kommunalt trygghetspris ska inrättas och delas ut årligen, vid sidan av befintliga priser för miljö och jämställdhet. Priset ska belöna invånare eller kommunanställda som bidragit med extraordinära trygghetsförslag eller insatser.

15. Strikt uppföljning och effektkrav på föreningsbidrag

En noggrann uppföljning och utvärdering av riktade trygghetsmedel till föreningar ska genomföras, exempelvis de 700 000 kronor som fördelats till Årby. Fokus ska ligga på mätbar effekt. Verksamheter som uppvisar låg eller utebliven effekt ska inte beviljas fortsatt ekonomiskt stöd.

16. Okrossbara rutor på samtliga utsatta busshållplatser

Ett samlat omtag ska göras för att säkerställa att alla busskurer som drabbas av återkommande skadegörelse utrustas med okrossbara rutor. Detta ska gälla oavsett rådighet eller om hållplatserna är annonsfinansierade, då trasiga rutor drastiskt minskar trygghetskänslan.

17. Inrättande av en kommunal trygghetslåda

Inspirerat av personalutskottets "Verkttygslådan" ska en "Trygghetslåda" inrättas. Här ska kommunens förvaltningar och bolag kunna ansöka om medel till pilotprojekt som syftar till att öka tryggheten. Framgångsrika projekt ska därefter kunna göras permanenta.

18. Slumpmässiga drogtestar på gymnasieskolor

För att avskräcka från missbruk och tidigt kunna erbjuda hjälp till unga i riskzonen ska frivilliga och slumpmässiga drogtestar införas på samtliga kommunala gymnasieskolor, samtidigt som fristående skolor uppmuntras att följa efter.

19. Infraröda AI-bevakningskameror vid bilbränder

Kommunen ska, i samverkan med berörda aktörer, ansöka om bevakningskameror på de parkeringsplatser som historiskt sett varit mest utsatta för bilbränder. Kamerorna ska utrustas med infraröd teknik och AI-analys för att automatiskt upptäcka avvikande rörelser eller begynnande bränder och larma direkt.

20. Utredning av narkotikasök för trygghetsvärdar

Förutsättningarna för att ge Kfasts trygghetsvärdar, eller annan lämplig personal, i uppdrag att aktivt söka efter narkotikagömmor i källare, på vindar och i andra gemensamma utrymmen ska utredas. Hittade droger ska hanteras i nära dialog med polisen. Bara informationen om att sökningar sker har en viktig förebyggande effekt.

21. Uppsägning av hyresavtal vid kriminell verksamhet

Kommunen ska öka pressen på kriminella genom att mer aktivt identifiera och pröva möjligheten att säga upp hyreskontrakt för lägenheter i Kfasts bestånd som används för brottslig verksamhet (enligt Jordabalken 12 kap. 42 §).

Fastighetsskötare och trygghetsvärdar ska ges i uppdrag att vara extra observanta, och rutinen ska skrivas in i uthyrningspolicyn. Privata hyresvärdar ska uppmuntras att införa samma modell.

22. AI-understödd livebevakning av kommunens kameror

Eskilstuna har närmare 300 kameror kopplade till en gemensam plattform, men de bevakas i dagsläget inte i realtid. En funktion för aktiv livebevakning ska utredas så att pågående brott kan avbrytas. Genom att integrera AI-tjänster som analyserar avvikande mönster kan operatörernas uppmärksamhet påkallas direkt, så att blåjusmyndigheter kan larmas omedelbart. Inspiration och lärdomar hämtas från Katrineholms införande av tekniken.

✓ **Lokalproducerad mat (kommunövergripande)**

Den mat som serveras inom kommunens alla kök ska vara nylagad, näringsrik och utformad med hänsyn tagen till gästernas önskemål. Lokalproducerad mat ska prioriteras. Det ska också säkerställas att det kött som köps in inte inneburit onödigt lidande för djuren. Kött från svenska gårdar ska också prioriteras.

✓ **Demografi – utbildning**

Då kommunens invånare blir fler till antal krävs det att resurser avsätts för att bibehålla nivån på skolpengen. Denna avsättning är till för just det.

- Få till en samordning kring praktikplatser och sommarjobb av alla dess slag. Detta genom att kommunen verkar för att samtliga aktörer som erbjuder praktikplatser och sommarjobb i högre utsträckning samarbetar.
- Det ska finnas en väl utarbetad handlingsplan för hur den lokala demokratin ska vitaliseras. Beslut i särskilt kontroversiella- och övergripande frågor bör föregås av kommunala folkomröstningar, rådslag eller undersökningar. Kommunens hemsida samt sändningarna från kommunfullmäktiges sammanträden bör marknadsföras bättre för att få fler att ta del av de politiska besluten och av kommunens aktiviteter.
- Våldsbejakande extremism har ökat och säkerhetspolisen har pekat ut just våldsbejakande islamism som det största hotet mot Sverige. För att motverka detta vill vi se en kraftfull handlingsplan mot alla former av extremism.
- Kommunen måste sätta press för att fler områdespoliser tillsätts. Dessa ska tillsammans med patrullerande ordningsvakter som förläggs av polisen och finansieras av kommunen stärka känslan av trygghet. Med ökad närvaro av ordningsmakten stärks även tilliten från invånarna vilket kan leda till att bättre tips ges när brott väl har skett och där förhoppningarna är att även fler vågar vittna.
- För att ge ett gott företagarklimat ska tillgången till lokaler med lämplig storlek och rimlig hyra utredas. Behov av fler och lättillgängliga parkeringsplatser i centrum bör utredas i syfte att gynna centrumhandeln, det bör också ses över hur centrum kan göras mer attraktivt att besöka.
- En satsning bör göras på att få fler företag att etablera sig i kommunen samt att utöka stöd och vägledning i syfte att få fler människor att starta egna företag.
- Kommunstyrelsen ska ansvara för att representanter från kommun, polis, näringsliv och föreningar samverkar för att förebygga brott och otrygghetskänsla.
- Nattvandringssgrupper ska finnas och aktivt stödjas av kommunen. En uppsökande stödverksamhet ska inrättas av kommunen med äldre brottsoffer som målgrupp.

- Kommunstyrelsen ska verka för att ett jämställdhetsbokslut upprättas årligen. I detta ska alla kommunens kostnader inom området redovisas.

8.1.3 Mål

- Andelen medborgare som upplever att de har god insyn i och möjlighet att påverka kommunens verksamhet ska öka.
- Fler företag ska etablera sig i kommunen.
- Fler arbetstillfällen ska skapas inom kommunen.
- Samarbetet mellan kommunens alla verksamheter och frivillighetscentralen ska öka.

8.2 Servicenämnden

8.2.1 Besparingar

- Eskilstuna direkt ska effektiviseras med fokus på svarstider och snabbt kunna ge svar på invånarnas frågor.

8.2.2 Prioriteringar

- Underlätta för lokala företag att delta i upphandlingarna.
- Genom den samlade måltidsorganisationen ska lokal och näringsrik mat prioriteras.

8.2.3 Mål

- Andelen upphandlingar som går till lokala och regionala företag ska öka.
- Sjukfrånvaron i kommunen ska minska.

8.3 Överförmyndarnämnden

8.3.1 Besparingar

8.3.2 Prioriteringar

- Handläggning av ärenden sker skyndsamt och med god kvalitet.
- Egen verksamhet i Eskilstuna (ej i samverkan med andra kommuner).

8.3.3 Mål

- Uppnå en budget i balans.

8.4 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

8.4.1 Besparingar

✓ **Minska behov och kostnader för försörjningsstöd**

Denna besparing är en del av vår samlade strategi för att skapa ett mer hållbart Eskilstuna. Genom att anpassa befolkningsökningen till kommunens resurser minskar vi inflödet av individer med låg eller ingen utbildning som riskerar att hamna i beroende av försörjningsstöd. Vår politik fokuserar på att ge nya invånare verktygen att bli en del av samhället genom satsningar på skola, vuxenutbildning och ett förbättrat företagsklimat.

Målet är inte att neka individer hjälp, utan att ge dem stöd till självhjälp. Vi vill ge dem verktygen att skaffa sig en utbildning, stärka sin motivation och bli attraktiva på arbetsmarknaden. På sikt minskar detta behov av försörjningsstöd och frigör resurser för socialtjänsten. Socialsekreterare kan då fokusera på hembesök och djupare analyser för att upptäcka oegentligheter, vilket kan leda till att fler välfärdsbrott upptäcks.

✓ **Minska behovet av tolkhjälp**

Genom tydliga krav på anpassning för nya invånare kan både kostnaderna och behovet av tolkar minska. Givetvis ska detta inte ske på bekostnad av tryggheten i kommunikationen mellan invånare och kommunen. Denna besparing ska ses som en viljeinriktning där det ska vara det svenska språket som är det främsta kommunikationsspråket i kommunen. Förvaltningen ges i uppdrag att på sikt övergå till att använda AI-tolk inom Komvux, SFI och övriga verksamheter under AVF för att sänka tolkkostnaderna.

✓ **Vassare arbetsmarknadsåtgärder**

Vår bedömning är att om Eskilstuna ska bli en arbetarstad igen gäller det att prioritera med redan befintliga medel. Genom att göra arbetsmarknadsinsatserna smalare men vassare med fokus på arbete kan resurser flyttas över till Komvux.

✓ **Jobbcentrum**

Jobbcentrum kostar mer än det smakar därför ska verksamheten avvecklas. Datadriven information och pop-up-verksamhet via Komvux/SFI får i stället hantera jobbsöksfrågor. De frigjorda resurserna ska finansiera inrättandet av återvändarcentret.

- Försörjningsstöd ska alltid ses som en tillfällig lösning på ett akut problem. Utan undantag ska försörjningsstödet kopplas till tydliga krav på att den hjälpsökande utifrån sin förmåga aktivt medverkar till att komma ur sin problemsituation.
- Fortsatt arbete med att införa och förbättra e-tjänster för Komvux och för försörjningsstöd i syfte att minska administrativa kostnader.
- I syfte att öka antalet platser för vuxenutbildning ska nämnden i högre grad söka de statsbidrag som går att söka.
- Övriga arbetsmarknadsåtgärder ska granskas hårt och om det inte ger någon effekt ska de avslutas.

8.4.2 Prioriteringar

✓ **Feriepraktik**

Feriepraktiken ska fördelas jämnt över hela Eskilstuna utan fokus på utvalda områden.

Oanmälda kontroller ska ske under hela sommaren på de som tar emot praktikanter där man särskilt kontrollerar arbetsmiljö, ergonomi och säkerhet för ungdomarna.

Föreningar som tar emot feriepraktikanter ska följa kommunens riktlinjer vad det gäller demokrati och jämställdhet.

Ungdomars önskemål om vad de vill arbeta med ska tas i aktning vid lottnings av plats, det ska inte förekomma att man placerar ungdomar med syfte att försöka omvända dem att arbeta med otraditionella yrken. Bättre att de får arbeta med det som intresserar dem och att det kan leda till att man utbildar sig vidare efter skolan om man fått prova på ett intressant jobb.

Vi ska lägga ökad kraft på att hitta fler privata aktörer som vill ta emot feriepraktikanter och om möjligt efter dessa tre veckor, anställa dem över sommaren efter avslutad praktik.

✓ **Inrätta ett återvändarcenter**

Eskilstunas befolkningsökning har drivits av utomeuropeisk invandring där många nyanlända har haft svårt att integreras i samhället. De har ofta bosatt sig i redan segregerade stadsdelar präglade av hög arbetslöshet, kriminalitet och social oro. Framtidsutsikterna förvärras ytterligare då nyanlända ofta har låg utbildningsbakgrund och andra värderingar som krockar med de traditionella svenska som välfärdssamhället vilar på. Faktum är att många i dessa stadsdelar på grund av detta blivit dömda till ett livslångt utanförskap där bidrag eller kriminalitet har blivit enda inkomstkällan. Trots löften från både rödgröna och rödblå kommunstyren har situationen inte förbättrats.

För att lösa problemen krävs det mer åtgärder än de vanliga om mer utbildning. En del av lösningen kan vara att erbjuda nyanlända och utrikesfödda frivillig vägledning och stöd för att återvända till sitt hemland.

Mer konkret handlar det om att införa ett återvändarcenter som kan ge information och utbildning anpassad efter förutsättningarna i hemlandet. Ambitionen är att centret ska ge den enskilde goda förutsättningar att kunna återvända där fokus ska vara att uppmuntra de som står långt från arbetsmarknaden. I bästa fall kan återvändandet bli en nystart och en chans att bryta sig fri från hopplösheten som ett långvarigt bidragsberoende skapar.

Finansieringen av återvändarcentret ska ske genom minskade kostnader för försörjningsstöd, men också genom samfinansiering från staten. Liknande finansieringsmodeller har använts framgångsrikt i andra projekt, till exempel Trainee-projektet. Migrationsverket ger redan projektpengar till kommuner för liknande satsningar, men endast om kommunen ansöker om dem. För att komma igång med verksamheten föreslås en avsättning av startpengar i budgetåret.

✓ **Mer vuxenutbildning**

I en stad där arbetslösheten är hög men där företagen samtidigt skriker efter arbetskraft är det något som inte stämmer. En av nycklarna till att lyckas bryta den negativa utvecklingen är att på allvar prioritera höjd utbildningsnivå. Genom att öka och anpassa utbudet av utbildningar efter arbetsmarknadens behov av kompetens kan arbetslösheten radikalt minskas. Även företagsklimatet förbättras då tillgängligheten av rätt kompetens bland arbetskraften ökar. Fler utbildningsmäklare ska också anställas, för att tillsammans med näringslivet lyckas få yrkeshögskoleutbildningar att läggas i kommunen.

✓ **Inför AI för att vägleda arbetslösa till högre utbildning eller yrkesutbildning**

Genom att kombinera användardata, utbildningsinformation och AI-teknik kan denna plattform effektivt vägleda arbetslösa mot lämpliga utbildningsvägar och

karriärmöjligheter. Det är viktigt att erbjuda en anpassad upplevelse som tar hänsyn till varje individs unika behov och mål.

Genom att införa AI kan man på sikt när det är implementerat spara in pengar på att ha obemannade jobbcentrum.

✓ **Förbättrat och effektiviserat SFI (svenska för invandrare) och svenska som andraspråk**

I Eskilstuna bor många invånare som har stort behov av att lära sig det svenska språket. Detta ställer höga krav på god och kvalitativ undervisning. Svenska språket är en vital del i vår vision om ett samhälle präglad av trygghet och gemenskap. Därför är det av högsta vikt att eleverna fullföljer sina studier med goda resultat och kön till SFI hålls till ett minimum. Klasserna ska delas upp baserat på vilken utbildningsnivå eleverna har så utbildningstakten kan anpassas efter inlärningsförmågan. Samtliga studieavbrott ska följas upp och åtgärdsplaner inrättas för att stötta en fortsatt studiemotivation.

Vi vill att de som börjar läsa SFI kommer ut snabbt i sysselsättning och blandar studier i svenska språket tidigt med språkpraktik. Detta är en väg ut i samhället som behöver skynda på så att berörd grupp inte fastnar i ekonomiskt bistånd utan så fort som möjligt blir en del av samhället och bidrar till. Satsningen innehåller även stärkt utbildning för svenska som andraspråk. SFI är nu hemtaget i egen regi och kan i stor utsträckning se till att undervisningen sker på ett sådant sätt som ger snabba resultat. Det behövs hårdare krav på att man ska ha utveckling i svenska språket och det bör mätas med täta intervaller. Språkpraktik är svårt att hitta i kommunen och man bör ha nära kontakt med näringslivet och försöka att hitta platser där.

Kommunen bör se över hur man jobbar med språkpraktikplatser och utveckla sättet att ta emot praktikanter.

- Gruppen för felaktiga utbetalningar (FUT) ska utökas. Nämnden ställer starka krav på att socialsekreterare arbetar utifrån en rättssäker myndighetsutövning. Kommunen ska systematiskt granska och polisanmäla alla former av bidragsbrott i en utökad form
- Verka för att rekryteringsmässan hålls oftare och med de företag som är i mest behov av kompetens, gärna ute på våra skolor som en pop-up mässa eller liknande. Studievägledare och utbildningsanordnare ska finnas på plats, för att hjälpa arbetssökande till kompletterande utbildning för att leva upp till företagets kompetenskrav.
- Undersöka vilka bostadsområden som är mest utsatta av försörjningsstödsberoendet i syfte att göra riktade arbetsmarknadsåtgärder.

- Fler hembesök ska ske än vad som görs idag.
- Årlig utbildning för socialsekreterare i välfärdsbrott och otillbörlig påverkan.

8.4.3 Mål

- Tillgången till utbildningar som underlättar för arbetssökande att matcha sin kompetens mot arbetsmarknadens behov ska öka.
- Andelen nyanlända som fullföljer svenska för invandrare (SFI) med goda kunskaper i svenska språket som resultat ska öka.
- Antalet bidragshushåll som har ekonomiskt bistånd ska minska.
- Andelen invånare i arbetsför ålder med egen försörjning i procent av Eskilstunas befolkning ska öka.
- Andelen hushåll i långvarigt försörjningsstöd ska minska

8.5 Socialnämnden

8.5.1 Besparingar

✓ Minska behovet av vård för vuxna

Missbruk bland vuxna är starkt sammankopplat med sociala problem, låg utbildning, arbetslöshet, hemlöshet och social utsatthet. Genom satsningar på Komvux, ökad tillgänglighet och sociala aktiviteter på mötesplatserna kan utvecklingen vändas och vårdkostnaderna minskas. Kostnaderna per individ sänks även genom effektivare samarbete med andra kommuner och Regioner där utgångspunkten ska vara förebyggande insatser som motverkar att en person hamnar i sårbara livssituationer där behov av vård uppstår. Föreningslivet fyller också en viktig nyckelroll i kampen mot att vuxna hamnar i missbruk och tvingas in i åtgärder mot missbruket. Efter genomförda behandlingar ska uppföljningar prioriteras för att motverka återfall. Mer information om satsningarna finns under prioriteringar i respektive nämnd. En stor andel av besparingen bygger på att delar av vården tas hem till egen regi. Vår årsplan bygger även på en lägre befolkningsökning än tidigare år vilket också minskar ökning i behovet av vård.

✓ Minska behovet av vård för barn och unga

Barn och ungdomar är stadens framtida medborgare. Det är en oacceptabel utveckling att behovet för vård av barn och unga, samt kostnaderna för dessa, har ökat radikalt de senaste åren. Detta hänger ihop med den höga arbetslösheten och utanförskapet som råder i kommunen. Med tidigt insatta åtgärder och kunskap hur man upptäcker tidiga riskbeteenden, behandling, stöd, boende, utslussning, öppenvård och anhörigbehandling kan man minska kostnader för

samhället och personen innan skola och vuxenålder. Ett nära samarbete mellan olika parter som sjukvård, skolor och en värdefull fritid är extremt viktigt för att lyckas som vuxen. Barn och ungdomar som även efter tidigare insatser och åtgärder hamnar under Socialnämndens ansvar ska bemötas av service med hög kvalité och goda förutsättningar för återhämtande. En stor andel av besparingen bygger på att delar av vården tas hem till egen regi. Vår årsplan bygger även på en lägre befolkningsökning än tidigare år vilket också minskar ökning i behovet av vård. Det ska också sägas att det är svårt att förutse besparingar inom detta område så vi vill vara tydliga med att barnperspektivet alltid ska beaktas.

8.5.2 Prioriteringar

- För att i tidigare skede nå individer i utsatta miljöer ska orosanmälningarna följas upp bättre än idag.
- Aktivt verka för att de externa vårdplatser som är väldigt kostnadsdrivande tas hem i egen regi.
- Se över vilka boendeformer kommunen kan och ska ha i egen regi.
- Aktivt samverka med andra kommuner för att minska dygnskostnaderna för vårdplatser.
- För att upprätthålla ordning och rättvisa ska nämnden säkerställa att det alltid har gjorts en medicinsk åldersbedömning görs på ensamkommande ungdomar innan de placeras i familjehem eller på ett av HVB-hemmen som finns. Likaså ska könsfördelningen över de ensamkommande ses över för att säkerställa en mer jämställd mottagning.
- Åldersskillnad, brukares behov och kön ska väga tungt i beslut innan placering på HVB-hem drivna i egen regi äger rum för att trygga boendet för våra brukare och för att ge en mer jämställd mottagning.
- Socialnämnden ska bedriva, utveckla och effektivisera verksamheterna löpande. Inspiration till detta kan med fördel hämtas från andra liknade kommuner där det finns en upparbetad strategi för kartläggning och uppföljning av vårdhaverier där barn och ungdomar farit illa. Verksamheterna ska hålla sig till styrdokument, riktlinjer, mål och systematiska uppföljningar med starka konsekvenser för allvarigare avvikelser. Effektiviseringar får inte betyda att systematiska problem godtas. Alla insatser utgår från individen själv och ska leda till att kommunens invånare kan leva ett så värdigt, hållbart och självständigt liv som möjligt.
- Missbrukare som söker hjälp ska skyndsamt erbjudas behandling eller annan kvalificerad terapi. Kommunen ska erbjuda eget behandlingshem alternativt anlita ett externt behandlingshem för att skyndsamt kunna erbjuda plats åt den hjälpsökande. För missbrukare med dubbeldiagnos ska det finnas särskilda

boenden anpassade för att kunna ge en kvalitativ vård utifrån den enskildes behov.

- Kvalificerad rådgivning ska erbjudas av kommunen i svåra livssituationer. En väl utbyggd familjerådgivning utan långa väntetider ska tillhandahållas. När det gäller familjerådgivning är det av vikt att rätt kompetens finns hos rådgivarna och att fokus ligger på individernas förutsättningar och livssituation. Ett bra samarbete med polisen är en grundförutsättning när det gäller att motverka våld i nära relation och samt hederskulturen med tillhörande våld.
- I Eskilstuna finns ett stort antal hemlösa personer som dock kan variera i antal beroende på hur beräkningen sker. Det bör ses över vilka åtgärder som krävs för att dessa människor ska kunna få en bättre livssituation.
- Arbeta nära med andra nämnder för att samla frågor och lösa problem som direkt påverkar socialnämndens verksamhet, i mån att minska riskfaktorer som arbetslöshet, hemlöshet, skolgång och ohälsa.

8.5.3 Mål

- I syfte att minska kostnaderna med bibehållen kvalité ska andelen vård i egen regi öka.
- Antalet hemlösa personer i kommunen ska minska.
- Behovet av missbruksvård ska minska.
- Aktivt arbeta för ett minskat spelberoende i kommunen.
- Hederskultur med tillhörande våld och våld i nära relation ska minska.
- En kartläggning av hur utbredd hederskultur med tillhörande våld ska genomföras

8.6 Förskolenämnden

8.6.1 Besparingar

Eftersom vår årsplan bygger på en betydligt mindre befolkningsökning kommer behovet av fler skolplatser inte vara lika stort. Därför finns ett ökat effektiviseringskrav samt en minskad investeringsbudget från vår sida till följd av detta.

8.6.2 Prioriteringar

- ✓ **Öka skolpengen till förskolan**

Den kanske enskilt bästa åtgärden politiken kan göra för att förbättra förskolan är att höja skolpengen. Då får varje förskola möjlighet att utifrån sina behov och förutsättningar använda resurserna där de gör bäst nytta. Därför är vår största satsning just på höjd skolpeng.

- ✓ **Mindre barngrupper istället för nedskärningar och sammanslagningar**

I tider där det föds allt färre barn och förskoleverksamheten ska effektiviseras anser vi att förskolan måste få tillåtas att kosta mer. Så att i stället för att slå ihop och gå ur förskolor vill vi satsa på att låta barngrupperna få vara mindre och behålla den befintliga verksamheten och personalen. På de förskolor som är i ett stort renoveringsbehov kan en tillfällig sammanslagning av två förskolor med sviktande barnantal med fördel genomföras för att sedan återgå till verksamheten i ordinarie och nu renoverade lokaler.

- ✓ **Höja stödet till landsbygdsskolorna**

För att säkerställa en levande landsbygd höjer vi landsbygdsstödet till skolorna på landsbygden.

- ✓ **Ökad psykisk och fysisk hälsa för vår förskolepersonal.**

Ett högt friskvårdsbidrag bidrar till att personalen får bättre förutsättningar till en mer välmående vardag. Frisk personal har högre närvaro, vilket också skapar trygghet för övrig personal som får ett minskat behov av vikarierande personal. För barnen skapar detta trygghet då de i högre utsträckning får träffa samma pedagoger.

Vi vill även se över möjligheten att ge vår förskolepersonal i Eskilstuna kommun en friskvårdstimme i veckan. Det skulle på sikt förebygga fysiska och psykiska besvär vilket i sin tur skulle bespara kommunen höga kostnader för vikarier, sjukskrivning och sjukrehabilitering.

✓ **Trygghet och brottsförebyggande arbete**

Nämnden ska verka för att skapa trygghet i samtliga förskolor så att alla elever känner gemenskap och hyser stor respekt för varandra samt för personalen. Skolledningen ska efterfölja de riktlinjer som finns gällande mobbning och kränkningar av olika slag. Det ska lyftas upp till ytan och kraftfullt bekämpas var det än uppstår. Barn som utsätts för kränkande behandling ska få det stöd som behövs och vid eventuell omplacering av barn ska i första hand den som uppvisar det kränkande beteendet omplaceras och inte det utsatta barnet.

Vår främsta prioritering är att skapa trygga, nyfikna och kunskapsörstande barn som är redo för att ta nästa steg in i skolans värld.

✓ **Krav på språkkompetens**

Språkkrav och språktester vid nyrekrytering.

Av elevers tid på förskolan är språkutvecklingen det som lägger grunden för allt annat lärande. En grundförutsättning är att lärarna själva behärskar det svenska språket för att barnens kunskaper ska kunna utvecklas. Vi måste säkerställa att våra barn har de bästa förutsättningarna för sin språkliga utveckling genom att höja kompetenskraven vid rekrytering hos all personal. Fokus på språkbruket, värna svenska värderingar.

8.6.3 Mål

- Höja friskvårdsbidraget för personalen inom förskolan.
- Inför friskvårdstimme för personalen inom förskolan.
- Minska barngrupperna för att skapa lugn och för att se varje enskilt barn.
- Skapa en trygg miljö för både barn och personal med ömsesidig respekt.
- Fokus på språkbruket, värna svenska värderingar.
- Se över möjligheten att personal utbildas fortlöpande kring hjärt- och lungräddning.
- Ge förskolenämnden i uppdrag att införa språkkrav och språkliga tester vid rekrytering till förskoleverksamheten.
- Mindre barngrupper ska prioriteras och nedstängningar inte accepteras.

8.7 Grundskolenämnden

8.7.1 Besparingar

- Eftersom vår årsplan bygger på en betydligt mindre befolkningsökning kommer behovet av fler skolplatser inte vara lika stort. Därför finns ett ökat effektiviseringskrav samt en minskad investeringsbudget från vår sida till följd av detta.
- Effektivisera modersmålsundervisning med fokus på att upprätthålla endast lagstiftad lägsta nivå där effektiviseringsvinsterna ingår i det totala effektiviseringskravet.

8.7.2 Prioriteringar

✓ Öka skolpengen till grundskolan

Den kanske enskilt bästa åtgärden politiken kan göra för att förbättra grundskolan är att höja skolpengen. Då får varje skola och varje rektor utifrån sina behov och förutsättningar använda resurserna där de gör bäst nytta. Skulle vi även öka grundbeloppet för varje elev skulle det säkerställa en mer långsiktig grundbudget för att undervisningen ska kunna hålla en hög och bra nivå i alla kommunens skolor.

✓ Brottsförebyggande arbete i grundskolan

Kriminaliteten breder ut sig alltmer i samhället och kryper även allt längre ner i åldrarna. Skolan är inget undantag, där möter lärarna allt fler elever med kopplingar till gängkriminalitet. Därför vill vi öka samspelet mellan vårdnadshavare, polis, skola och socialtjänst – ett måste för att snabbt fånga upp barn och ungdomar som är på väg in i kriminalitet.

✓ **Lovskola för högstadieelever**

Idag erbjuds sommarlovsskola för högstadieelever vilken är finansierad inom budgetramen. Sverigedemokraterna vill dock att fler elever ska få möjlighet att höja sina betyg för att få gymnasiebehörighet. För att underlätta detta vill vi se en modell med lovskola som pågår under en längre tid, och under flera år, istället för dagens modell där lovskolan endast pågår under sommarlovet mellan högstadiet och gymnasiet.

✓ **Höja stödet till landsbygdsskolorna**

För att säkerställa en levande landsbygd höjer vi landsbygdsstödet till skolorna där.

- Lärarnas kompetens är av stor vikt för hur väl eleverna lyckas i skolan. Därför bör en höjning av lärares kompetens eftersträvas, i syfte att minska behovet av extra åtgärder för att få eleverna att uppnå önskade betyg.
- Interkulturella enheten som idag sköter ansvaret med att ta emot nyanlända 1 till 19 år är något vi vill se över. Ambitionen är att systemet görs om så de nyanlända stannar längre i förberedelseklasserna för att ge dem bättre förutsättningar när de väl går över till ordinarie klasser. Arbetet ska ställas om mot en mer assimileringssinriktad utformning med fokus på det svenska språket och våra svenska värderingar. Detta skulle även medföra att vi kan fasa ut modersmålsundervisningen i skolan
- Genom en satsning på fler vuxna i skolan exempelvis i form av skolcoacher, klassmorfar och eller kuratorer ökar lärarnas möjlighet att ägna sig åt undervisning. Samtidigt ökar möjligheten att hjälpa ungdomar som av psykosociala skäl mår dåligt. Och det blir lättare att upptäcka och ingripa mot kränkande handlingar såsom mobbning, hot och våld i ett tidigt skede.
- Det måste finnas möjlighet för lärare att avvisa stökiga elever som hindrar undervisningen eller som orsakar en otrygg arbetsmiljö kan avvisas från den ordinarie verksamheten när det behovet uppstår. Dels för att öka övriga elevers möjligheter att få en kvalitativ undervisning, men också för att kunna ge stökiga elever individuellt anpassat stöd. Det är inte acceptabelt att några enskilda elever genom ett stökigt beteende ska ta så mycket av lärarens tid i anspråk så att övriga elever blir utan den hjälp de behöver.
- Chefer och rektorer bör erbjudas fortbildning i syfte att förbättra ledarskapet.
- Se över möjligheten att personal utbildas fortlöpande kring HLR.
- Nämnden ska verka för att bibehålla och utveckla nya sätt att arbeta brottsförebyggande redan i förskolan. Detta ska göras i samarbete med socialnämnden både ur ett ekonomiskt perspektiv och för möjligheterna att

utbyta tankar och idéer för att jobba preventivt med de familjer och barn som skulle kunna fångas upp i skolan och på familjecentraler innan det blir ett formellt ärende hos socialnämnden.

8.7.3 Mål

- Andelen elever som har godkänt betyg i minst 16 ämnen när de lämnar grundskolan ska uppgå till minst 90 %.
- Den genomsnittliga betygspoängen för såväl grundskoleelever ska överstiga rikssnittet.
- Närvaron i skolan ska öka.
- Andelen grundskoleelever som i skolan känner sig trygga och respektfullt bemötta ska öka.
- Andelen grundskoleelever som upplever stress i skolan ska minska.
- Matsvinnet ska minska med 40 %.

8.8 Gymnasienämnden

8.8.1 Besparingar

Eftersom vår årsplan bygger på en betydligt mindre befolkningsökning kommer behovet av fler skolplatser inte vara lika stort. Därför finns ett ökat effektiviseringskrav samt en minskad investeringsbudget från vår sida till följd av detta.

- Effektivisera modersmålsundervisning med fokus på att upprätthålla endast lagstiftad lägsta nivå där effektiviseringsvinsterna ingår i det totala effektiviseringskravet.

8.8.2 Prioriteringar

✓ Öka skolpengen till gymnasieskolan

Den kanske enskilt bästa åtgärden politiken kan göra för att förbättra skolan är att höja skolpengen. Då får varje skola och varje rektor utifrån sina behov och förutsättningar använda resurserna där de gör bäst nytta. Därför är vår största satsning just på höjd skolpeng.

✓ Utökad fokus på demokratifrågor

Gymnasieskolan har utöver sitt kunskapsförmedlande arbete ett medborgarfostrande uppdrag som inte går att bortse från.

I en samtid med en allt växande polarisering så väl politisk som samhällelig krävs ett

breddat demokratiskt arbete i skolan mer än någonsin tidigare. Detta genom att ställa krav på att de kommunala gymnasieskolorna under läsåret bjuder in partier till bokbord och/eller debatter där eleverna förväntas aktivt delta, inte minst under valår. Samt att genomföra Skolval i samtliga av kommunens kommunala gymnasieskolor.

✓ **Lovskola för gymnasieelever**

Denna satsning riktar sig till gymnasieelever som ligger efter i skolan eller gått ut den med ofullständiga betyg. Satsningen ligger i linje med vår ambition med att minska behovet av försörjningsstöd. Genom att erbjuda elever en andra chans att ordna sina betyg ökar chansen till jobb eller högre studier. Utöver undervisning ska fokus även ligga på att leta efter tendenser till att hamna i drogmissbruk.

✓ **Utveckla Basklass**

Basklass är en verksamhet riktad till ungdomar i gymnasieåldern som inte haft en fungerande skolgång. Främsta uppgifterna verksamheten har är att motivera berörda elever till att klara skolan samt förmå dem att söka högre studier eller arbete. Med tanke på Eskilstunas stora utmaningar inom det sociala vill vi prioritera detta och utveckla verksamheten.

- Lärarnas kompetens är av stor vikt för hur väl eleverna lyckas i skolan. Därför bör en höjning av lärares kompetens eftersträvas, där vi i första hand anställer behöriga och vidareutbildar obehöriga. Detta i syfte att minska behovet av extra åtgärder för att få eleverna uppnå önskade betyg och behörighet.
- Interkulturella enheten som idag sköter ansvaret med att ta emot nyanlända 1 till 19 år är något vi vill se över. Ambitionen är att systemet görs som så de nyanlända stannar längre i förberedelseklasserna för att ge dem bättre förutsättningar när de väl går över till ordinarie klasser. Givetvis ska arbetet ställas som mot en mer assimileringsinriktad utformning. På sikt bör detta även leda till att behovet av modersmålsstöd minskar.
- Det måste satsas på lösningar som gör att stökiga elever som hindrar undervisningen eller som orsakar en otrygg arbetsmiljö kan avisas från den ordinarie verksamheten när det behovet uppstår. Dels för att öka övriga elevers möjligheter att få en kvalitativ undervisning, dels för att kunna ge stökiga elever individuellt anpassat stöd. Det är inte acceptabelt att några enstaka elever genom ett stökigt beteende ska ta så mycket av lärarens tid i anspråk vecka efter vecka och månad efter månad och att övriga elever blir utan den hjälp de behöver.
- Chefer och rektorer bör erbjudas fortbildning i syfte att förbättra ledarskapet.

- Se över möjligheten att personal utbildas fortlöpande kring HLR.

8.8.3 Mål

- Minst 90 % av gymnasieeleverna ska gå ut skolan med gymnasieexamen.
- Den genomsnittliga betygspoängen för gymnasieelever ska överstiga rikssnittet.
- Den ogiltiga frånvaron i gymnasiet ska minska.
- Andelen gymnasieelever som i skolan känner sig trygga och respektfullt bemötta ska öka.
- Andelen gymnasieelever som upplever stress i skolan ska minska.
- Matsvinnet ska minska.
- Obehöriga elever ska inte läsa på nationella program.

8.9 Vård- och omsorgsnämnden

8.9.1 Besparingar

✓ Minskat behov av vikarier

Kostnadsfördelningen mellan grundbemanning och vikarie har några år bakåt i tiden varit 77,1 % respektive 21,9 %. Det är alltså budgeterat för att vikarier ska tas in under året. Genom att ta x antal miljoner av vikariebudgeten och lägga på grundbemanningen ökas tryggheten då det blir fler av fastanställd personal på verksamheterna. Dessutom minskas behovet av att ta in vikarier vid sjukdom eftersom grundbemanningen med förslaget är högre så att personalen klarar sig ändå.

8.9.2 Prioriteringar

✓ Ökad grundbemanning

Vid varje verksamhetsbesök tidigare år vi gjort inom vård och omsorg är budskapet att det behövs mer personal återkommande. Vid sjukfrånvaro märks det tydligt av i verksamheterna då en vikarie måste kallas in med kort varsel. Detta eftersom en vikarie generellt sett inte är lika mycket insatt i rutinerna och kräver viss handledning av ordinarie personal. Ibland vill det sig så illa att det inte går att hitta en vikarie med så kort varsel. Sammantaget leder den höga sjukfrånvaron till ökad arbetsbelastning för personalen och försvårar därmed arbetet med att minska sjukfrånvaron. Genom att rejält öka grundbemanningen så kan arbetsbelastningen fördelas på fler där stressen minskar och möjliggör minskat

behov att vikarier. Ambitionen är att grundbemanningen ska vara så pass väl tilltagen att personalen klarar sig ändå utan vikarier vid sjukfrånvaro.

✓ **Kostnadsfria halkskydd för 65 plus**

I syfte att minska halkolyckorna och minska sjukkostnaderna ett brutet ben eller höftled innebär vill vi införa kostnadsfria halkskydd för alla över 65 år.

✓ **Demografi – äldre**

För att hålla samma kvalité på äldreomsorgen trots ökning av antalet äldre reserveras pengar för det.

✓ **Demografi – funktionshindrade**

För att hålla samma kvalité på vården av människor med en funktionsnedsättning reserveras pengar för det.

✓ **Reducerat pris för trygghetslarm till 50 kr i månaden**

Kommunen erbjuder idag trygghetslarm för personer som av biståndshandläggare bedöms ha ett behov av det. I praktiken beviljas det till alla som känner ett behov av det. Fördelen med trygghetslarmet är att det ger en känsla av trygghet både för brukaren och för dess anhöriga. Det är en känsla av trygghet att veta att hjälp kan tillkallas om olyckan skulle vara framme. Idag kostar larmet 206 kr i månaden och risken finns att folk avstår till följd av kostnaden. Genom att sänka månadskostnaden kommer troligtvis fler välja trygghetslarmet. Då kommer fler känna trygghet, både som brukare och anhörig.

✓ **Halverad timkostnad för hemtjänst till 150 kr**

Genom en halvering av timkostnaden kan fler äldre ta del av hjälpen vilket kan leda till att fler äldre kan bo kvar hemma längre. En halvering av timkostnaden påverkas av många faktorer och långt ifrån alla betalar dagens 310 kr i timmen vilket gör satsningen svårberäknelig. Vi reserverar pengar för att markera vår viljeinriktning.

✓ **Högre ställda språkkrav för nyrekryterad och redan anställd personal.**

Språkförbistringar får inte leda till sämre vård. Därför ska språkkrav och språkliga tester införas vid all nyrekrytering. För den befintliga personal som idag inte uppfyller dessa krav ska kommunen erbjuda språkstöd och riktade utbildningsinsatser där slutmålet är att de inom rimlig tid ska klara språkkravet.

✓ **Äldreombudsman**

Kommunens äldre ska ha tillgång till en ombudsman. Denna instans ska bistå med hjälp vid kontakt med vårdinrättningar och myndigheter, särskilt i de fall där den äldre saknar anhöriga eller god man

➤ **Inför språkkrav och språkliga tester vid nyrekrytering.**

- Erbjud språkstöd och utbildningsinsatser för den befintliga personalen som inte uppfyller de nya språkkraven.
- Lagen om valfrihet (LOV) ska införas.
- En lokal parboendegaranti ska införas.
- Inför minnesplats i de äldreboenden där detta är möjligt.
- Tillgången till lämpliga trygghets- och seniorboenden ska ses över och vid behov ska en utbyggnad ske.
- För att minska arbetsskador bland personal och anhängvårdare på grund av exempelvis tunga lyft ska de ges ergonomisk vägledning och att se till att hjälpmedel är lättillgängliga.
- Kommunens äldre ska ha tillgång till en ombudsman som kan hjälpa till i kontakt med vårdinrättningar och myndigheter i de fall det inte finns anhöriga eller en god man.
- Kommunens äldre ska erbjudas meningsfulla aktiviteter av varierande slag för att motverka isolering och skapa en dräglig tillvaro.
- Äldrestödspersoner ska också finnas i kommunen. Dessa ska utföra uppgifter som ofta inte hinns med av ordinarie vårdpersonal, som till exempel att följa med äldre på promenad, ta sig tid till en pratstund eller hjälpa till med all dagliga sysslor. För att administrera denna verksamhet ska en volontärförmedling finnas dit kommuninvånare som vill göra en insats kan vända sig för vägledning och utbildning.
- Stöd och service ska erbjudas anhängvårdare.
- I samarbete med myndigheter, näringsliv och utbildningsväsende ska kommunen erbjuda funktionshindrade meningsfull sysselsättning.
- Det behöver säkerställas att personer med funktionshinder får den hjälp som de behöver, vare sig det handlar om hjälp i det egna hemmet eller vårdplats på ett boende.
- När planering av nya demensboenden sker ska fördelarna med enplansboende beaktas och långa raka korridorer undvikas.

8.9.3 Mål

- Äldres och funktionshindrades trygghet och inflytande över den egna vardagen ska öka.
- Stödet till anhängvårdare ska öka.
- Äldres och funktionshindrades tillgång till meningsfull sysselsättning ska öka.

- Matsvinnet ska minska.

8.10 Kultur- och fritidsnämnden

8.10.1 Besparingar

- ✓ **Kontroll och uppföljning**

Kontroller av stödberättigade föreningar ska ske mer frekvent för att säkerställa att föreningarna lever upp till de direktiv och riktlinjer som kommunen satt upp för att vara fortsatt stödberättigade.

- ✓ **Renovera befintligt framför nyinköp av konst**

I syfte att både spara pengar och värna om kulturarvet vill vi att investeringsbudgeten för köp av ny konst minskas rejält och kvarvarande medel i stället används för att renovera befintlig konst. Fokus är att renovera konst som är av kulturhistoriskt värde.

8.10.2 Prioriteringar

- ✓ **Demokrati, jämställdhet och gemenskap**

Kultur- och fritidsnämndens huvudområde ska vara att skapa en stark gemenskap i Eskilstuna där samtliga av kommunens invånare känner sig trygga och välkomna. I alla avseenden ska demokratin värnas och försvaras, och jämställdhet eftersträvas. En förutsättning för detta är att nämnden i varje avseende aktivt arbetar med att stärka invånarnas svenska identitet och samhällstillhörighet.

- ✓ **En meningsfull fritid för bättre framtid**

Aktivt deltagande inom fritidsverksamheter ger ungdomar en god grund till att växa upp som kreativa och sociala individer, samtidigt som riskerna att hamna i utanförskap, drogmissbruk eller kriminalitet motverkas. Barnens uppväxt skall

präglas av positiva och lekfyllda minnen från ett samhälle som är rikt på upplevelser och känslan av gemenskap. Nämnden ska därför verka för att erbjuda invånarna en meningsfull fritidssysselsättning med goda möjligheter till social samvaro. Särskilt fokus ska ligga på barn och ungdomar, samt äldre, likväl som individer med funktionsnedsättning.

✓ **Föreningsstöd**

Ett rikt förenings- och kulturliv bygger till stor del på ett ideellt engagemang. Nämnden ska därför uppmuntra och inspirera till ideellt samhällsengagemang bland kommunens alla invånare. Nämnden ska verka för att föreningslivet ska få hjälp och stöd i de verksamheter som uppfyller de krav som kommunen ställer på föreningarna för att vara stödberättigade.

✓ **Stödberättigade föreningar**

Stödberättigade föreningarnas verksamhet ska medföra en särskild samhällsnytta. Det kan röra sig om verksamheter som exempelvis medför positiva hälsoeffekter eller som gynnar integrationsarbete, alternativt på annat sätt bidrar till en meningsfull fritid för yngre och äldre. En stödberättigad förening ska vara välkomnande för alla – oavsett kön, ursprung, religion, sexuell läggning eller politisk åsikt.

✓ **Lära av historien**

Nämnden tar ansvar för att värna om Eskilstunas kulturarv och att stärka förståelsen bland invånarna om hur Eskilstuna utformats genom olika historiska händelser. Kunskapen om vårt svenska och nordiska kulturarv samt vår unika historia ska stärkas och lyftas fram i lämpliga sammanhang.

✓ **Trygghetsbidrag till föreningar**

En växande otrygghet är något som påverkar bilden av vår stad, skadar varumärket och begränsar medborgarnas frihet. Kommunen ska därför införa särskilda trygghetsbidrag där föreningar ska stimuleras till att ta ett större samhällsansvar genom ökad närvaro i otrygga områden. Det kan vara allt ifrån att arbeta med att fånga upp ungdomar som ligger i riskzonen att hamna i kriminalitet, förmå fler att våga vittna till att arrangera nattvandringar eller uppmuntra till stärkt grannsamverkan. Satsningen innebär också att kommunen ska stötta brottsofferjourer. Exempelvis brottsofferjouren och kvinnojourer. Polisens synpunkter över kriterierna bör också tas med för att optimera trygghetseffekterna. (Se inlämnad motion för mer information)

✓ **Förbättrade fritidsgårdar med fokus på landsbygden (ungdomsgårdar)**

Idag finns 16 fritidsgårdar där 7 drivs av Ung Fritid och resten av andra föreningar. De fyller en viktig funktion för att skapa en meningsfull fritidssysselsättning för kommunens unga. De har också en central roll i kampen mot droger och

missbruk. Satsningen riktas till främst tre områden. Förbättrad tillgänglighet, upprustning av lokaler samt ökad medvetenhet kring droger och dess konsekvenser. Möjligheten till att öppna fritidsgårdar ute på landsbygden ska ses över och prioriteras. Gemenskap och inkludering ska prägla tillvaron på fritidsgårdarna.

✓ **Ett sommarkollo för alla**

Vi ser värdet av sommarkollo och vill öppna upp verksamheten för fler unga. Därför väljer vi att flytta verksamhetsansvaret från socialförvaltningen till kultur- och fritidsförvaltningen. Kriterierna för att söka ska vara rättvist för alla barn i hela kommunen med fokus på att de som aldrig tidigare varit med på kollo ska ha en möjlighet att delta.

✓ **Landsbygdsfond**

Vi vill inrätta en ny landsbygdsfond för att göra landsbygden mer attraktiv, levande och hållbar. Lokala, politiskt obundna föreningar – som idrottsklubbar, kulturföreningar och samhällsföreningar – verksamma utanför städer och serviceorter ska kunna söka medel. Stödet fokuserar på projekt som stärker gemenskapen, ökar trivselen och lyfter lokalsamhället, både miljömässigt, ekonomiskt och socialt. Fonden är en direkt satsning på de krafter som bygger vår landsbygd varje dag.

- Rusta upp infrastrukturen för fritidsbåtar i kommunen. Eskilstuna har flertalet båtplatser runt om i kommunen, däribland Torshälla. Dessa båtplatser är ofta eftersatta och det behöver göras ett lyft för ökad trivsel men även ur ren säkerhetsaspekt. En publik sjömack vid Sundbyholms gästhamn som strategisk placering kan även tjäna tankning ifrån land. Kommunen ska skapa förutsättningar så att det privata näringslivet kan driva macken. En ökad attraktivitet för båtlivet innebär att båtplatserna vid Sundbyholm behöver utökas med minst 100 för att möta upp framtida behov.
- Till följd av hög invandring och kravlöshet på att anpassa sig har bärande svenska värderingar allt eftersom kommit att suddas ut i stadsdelar med hög andel utrikesfödda. Kräv din rätt utan att göra din plikt skulle kunna sammanfatta den kultur som växt fram med hög arbetslöshet, kriminalitet och utanförskap i stadens utsatta stadsdelar. Hederskultur, okända kvinnovärderingar och gäng som tror sig stå för säkerheten har fått fotfäste i dessa områden. Det kan röra sig om salafister som agerar klädpolis och kräver att kvinnor och flickor ska täcka sig (Ekuriren, 8 aug –19), gäng som agerar revirpolis och kräver att få veta vad folk ska göra i området osv.

Utvecklingen måste vändas där problemen uppmärksammas och tas på större allvar. Informationskampanjer om de svenska värderingarna i dessa områden

behöver genomföras. Att arbetslinjen ska gälla och det faktiskt förpliktar när sin rätt ska krävas. I vårt Sverige har kvinnor och män, pojkar som flickor jämställda rättigheter och ska inte behöva underställas hederskulturen eller behöva förklara sin närvaro för revirtänkande gäng. Offentligt stöd som ges till föreningar i områdena ska också granskas och omedelbart dras in om de försvagar de svenska värderingarna.

- Firandet av traditionella högtider ska aktivt främjas och det nationella, regionala och lokala kulturarvet ska i möjligaste mån lyftas fram i kommunens kulturverksamheter.

8.10.3 Mål

- Andelen invånare som upplever att de har en meningsfull fritidssysselsättning ska öka.
- Andelen invånare som känner sig trygga i kommunen ska öka.
- Kommunens invånare ska känna sig trygga med att föreningsstöd går till avsatt ändamål.
- Det nationella, regionala och lokala kulturarvet ska lyftas fram i kommunens kulturverksamheter.

8.11 Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden koordinerar och förvaltar en stor mängd viktiga ansvarsområden i Eskilstuna, såsom planering av stadens mark, vatten och trafik, och hanterar ärenden som rör bygglov, parkeringar och parkeringsövervakning, kollektivtrafik, färdtjänst och andra samhällsbetalda resor samt miljöövervakning enligt miljöbalken.

8.11.1 Besparingar

- Effektivisera rekryteringsprocessen i förvaltningen, se över formerna och kostnaderna för anställningar och konsulter, se över möjlighet till projektsatsningar och projektanställningar i högre grad än konsultinhyrning.

8.11.2 Prioriteringar

✓ **Förbättrad trafikframkomlighet för alla trafikslag**

För att minska bilköerna i tätorten behöver kommunen bygga bort "flaskhalsar". Vidare ska kommunen främja för att fler samåker samt att göra det mer attraktivt att åka kollektivt. I vår investeringsbudget har vi avsatt en stor summa för att kunna bygga bort flaskhalsar och därmed öka tillgängligheten i de centrala delarna av staden.

- Anpassa service och information i kollektivtrafiken efter teknikens utveckling.
- Utbyggnaden av cykelleder ska fortsätta. Tydlig separering av gång- och cykelstråk för att förbättra trafiksäkerheten.
- Nämnden ska verka för att elsparkcyklar kan samspela med övriga trafikslag på ett trafiksäkert sätt. Dialog och styrning med uthyrningsbolagen ska leda till ordning och reda vid användandet och parkering av sparkcyklarna.

✓ **Delvis gratis parkering i centrum**

För kortare besök i centrumnära handeln föreslår vi en fri parkering där man via en digital P-skiva på en mobilapp kan snurra in en hel- eller halvtimme gratis. Tiden som överstiger gratistiden övergår då till taxa för att uppmuntra till kortare besök.

✓ **Fria för 65+ under dygnets alla timmar.**

Idag finns det ett busskort för personer över 65 år som för 150 kr per år ger fria bussresor och det gäller vardagar mellan 09:00 och 15:00 samt helgdagar (så kallad lågtrafik). Resor övrig tid kostar extra. Tidsbegränsningarna behöver tas bort så det gäller dygnet runt, året om. Äldre ska ges det utrymme de förtjänar och möjligheten att ta plats i samhället under hela dygnet. Chansen att pensionärerna väljer att gå ut mer ökar samtidigt som möten mellan den yngre och äldre generationen ökar. Med tanke på att många pensionärer har det tufft ekonomiskt är detta förslag varmt välkommet. Det är också nödvändigt för att förbättra tillvaron för de som varit med och byggt upp det svenska välfärdssamhället.

✓ **Byggnadsvård**

Ett årligt byggnadsvårdsbidrag ska införas för att minska risken att byggnader av ett historiskt eller kulturellt värde som inte ägs av kommunen står och förfaller. Tanken är att bidraget ska ges till resurssvaga fastighetsägare med nedgångna

fastigheter. Hembygdsgårdar ute på landsbygden är ett av många tänkbara exempel.

- Friluftsmuseerna ska få större omsorg i utökat underhåll, säkerhets- och skyddsåtgärder.
- Bevarandet och synliggörandet av kulturhistoriskt viktiga byggnader och miljöer ska vara högt prioriterat.

✓ **Inrätta en beredning för gestaltningsfrågor**

Invånarna i Eskilstuna visar stort engagemang för sin omgivning och hur den ska se ut i framtiden. Detta framgår tydligt av olika undersökningar och sammanslutningar, som till exempel "Arkitekturupproret". Vi ska gemensamt värna om stadens identitet och riksintressen, och i detta arbete spelar arkitekturen en avgörande roll. Dessa frågor får alltför lite fokus i nämndens arbete.

För att stärka demokratin och öka invånarinflytandet i frågor om stadsutveckling, föreslår vi inrättandet av en beredning för gestaltningsaspekter i arkitekturen. Denna beredning ska ha en aktiv roll i planeringsärenden och strategiska planer, som översiktsplanen och olika utvecklingsplaner men även vissa enskilda bygglov.

Beredningens syfte är att:

- Säkerställa att gestaltningen av nya byggnader och områden tar hänsyn till invånarnas synpunkter och önskemål.
- Bidra till att bevara och stärka Eskilstunas unika identitet.
- Förhindra att riksintressen skadas av nya byggprojekt.

Genom att involvera invånarna i frågor om gestaltning kan vi skapa en mer attraktiv och hållbar stad för alla. En beredning för gestaltningsaspekter i arkitekturen kan vara ett kraftfullt verktyg för att uppnå detta mål.

✓ **Engagerade och informerade medborgare**

Eskilstunaborna ska ha fullständig insyn i hur vår stad utvecklas i en mer demokratisk och transparent stadsplaneringsprocess. Det ska vara lätt att hitta information om nya byggprojekt och aviserade ändringar i översiktsplanen. Få personer besöker eller passerar Värjan spontant för att läsa detaljplaner. Kommunen ska därför ställa ut sina granskningsutlåtanden där folk vistas för maximal exponering, som till exempel:

- Fristadstorget
- Stadsparken
- Shoppingcenter
- Tågstationen och busshållplatser

- Utanför alkoholmonopolet, och så vidare.

QR-koder och länkar på affischer och skyltar kan leda medborgarna in till mer interaktiva kartor och 3D-skisser på kommunens och byggherrarnas hemsidor. Medborgarinflytande är inte bara en rättighet, det är en förutsättning för en hållbar och välmående stad.

✓ **Attraktiva grönområden**

Grönområden ska bevaras och grönytor skapas vid nybyggnation i bostadsområden. Det mesta pekar på att människor mår bättre av närhet till natur. Därför ska grönområden utformas med rinnande vatten, växter och träd och lekfulla, trygga ytor som lockar till lek och promenader. Likaså ska dessa hållas rena och fria från nedskräpning. Trygghetsaspekten är en vital del och ska också prioriteras vid utformningen av staden.

✓ **Trygghetsskapande åtgärder**

För att motverka otryggheten, brottsligheten och den bristande säkerheten, framför allt i de områden i Eskilstuna som bedöms som mest otrygga, krävs flera åtgärder, bland annat starkare och mer belysning. Trivselbelysning är trevligt men har ingen inverkan mot brottslighet eller för att öka invånares och besökares trygghet. Händelsestyrd belysning, så kallad "kaosbelysning", ska införas i lämpliga delar av kommunen. Även åtgärder som konkret design och stadsplanering för att öppna upp ytor mellan byggnader i bostadsområden bör utvecklas. Detta för att öka tryggheten för boende och de som vistas i dessa områden, även för att öka möjligheter till polisnärvaro och framkomlighet för räddningstjänsten.

✓ **Värna landsbygden**

Byggnation på landsbygden ska främjas, där sådana ärenden aktualiseras i nämnden. På samma sätt ska förbättrade vägar och ökad framkomlighet för all trafik på landsbygden, främjas. En välfungerande infrastruktur är helt nödvändig för en levande landsbygd. Att planera för äldreboenden, äldreomsorg, förskolor och skolor är även centralt för att människor ska kunna bo i hela kommunen.

✓ **P-norm och parkering**

P-normen ska höjas och sättas med utgångspunkt på minst en parkeringsplats per bostad.

- Vägbidrag ska erbjudas för vägsamfälligheter för att främja framkomligheten även på våra mindre vägar ute på landsbygden – det gynnar boende, näringslivet, blåljustrafiken och även besökare till naturnära rekreationsområden.
- Skolskjutsreglerna ska garantera landsbygdens barn rätt till skolskjuts till och från vald skola.

- Småskalighet, naturliga mötesplatser, trygghet och närhet till central samhällsservice ska eftersträvas vid planeringen av nya bostadsområden.
- Långsiktiga strategier och planer om hur Eskilstunaån kan öppnas upp för båttrafik, ska aktualiseras.
- I de centrala delarna av Eskilstuna har en alltmer splittrad arkitektur fått utgöra normalbilden. Det tar sig mestadels i uttryck genom att modernistisk arkitektur har fått mer plats. Ibland direkt i anslutning till äldre byggnader eller på bekostnad av äldre byggnaders plats och synlighet. Detta vill vi ändra på så att stadsplaneringen framöver ska präglas av en klassisk arkitektur.
- Stadsplanering måste utgå från medborgarnas verkliga behov. Vi avvisar därför storskaliga, ideologiskt drivna detaljplaner med så kallad "blandad bebyggelse" som drivs av ett naivt förhållningssätt att sociala problem ska byggas bort genom en form av tvångsblandning av befolkningen. Vi motsätter oss skarpt förslag om att "spränga in" hyresrätter i välmående villaområden enbart i syfte att uppnå en politiskt önskad demografisk mix i stadens alla områden. I stället för ideologiska experiment ska byggnationen eftersträvas att vara småskalig, bevara stadsdelarnas karaktär och fokusera på de boendeformer som människor på riktigt efterfrågar och väljer baserat på önskemål och köpkraft.
- Klotter och olaglig affischering ska inte finnas i stadsbilden, varför det är prioriterat att sanering alltid utförs så fort som möjligt efter att klotter upptäcks.
- Blåsljustrafik ska ges självklart utrymme och framkomlighet i hela kommunen och i all stadsplanering. Utryckningsfordon ska alltid nå då samtliga delar av vår stad även under rusningstrafik.
- Remisser ska skickas brett till sakkunniga föreningar, organisationer, företag, räddningstjänsten och trafikskolor för att lyfta fram tillgänglighets-, trafiksäkerhets och funktionshinderfrågor samt förhöja centrumområdets attraktivitet.
- En tidsenlig skyltningspolicy ska tas fram som är mer tillåtande till LED-annonsskyltar.
- Satsning på biotopskydd och målmedvetet arbete mot invasiva arter i växtriket.

8.11.3 Mål

- Trafikframkomligheten ska vara god gällande både systemet för vägar och banor samt driften. Detta mäts genom årlig brukarundersökning och undersökning av hur räddningstjänsten bedömer framkomligheten på olika platser.
- P-normen ska bättre anpassas till framtidens trafikbehov. Detta mäts genom kontinuerlig mätning av nyttjandegrad av P-platser.

- Gång- och cykelbanesystemet ska upplevas välfungerande vilket mäts genom årlig brukarundersökning och mätning.
- Eskilstunas identitet, historiska byggnader och riksintresset uppmärksammas och integreras i stadsbyggnadsprocessen och främjas genom ett byggnadsvårdsbidrag. Nybyggnation ska anpassas till äldre befintliga byggnader, så att en mer harmonierande stadsbild erhålls än som är fallet idag. Detta styrs genom att inrätta en beredning för gestaltungsfrågor.
- Tryggheten i Eskilstuna ska vara god. Trygghetsindex mäts årligen och lämpliga åtgärder sätts in därefter.
- Snabb sanering av klotter och nedskräpning förbättrar stadsbilden och ger bättre trivsel och trygghetskänsla.
- Ordning och reda för cyklister – antalet cykelparkeringar anpassas efter aktuella antalet cyklister, inkluderat elsparkcyklister.
- Servicegator sopas och snöröjs snabbt och effektivt så att parkeringsytan kan tas i anspråk utan fördröjningar.

8.12 Räddningstjänst- och tillståndsnämnden

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning och bedriver tillsyn och lämnar yttranden till andra myndigheter inom livsmedel, alkohol, tobak, skydd mot olyckor samt brandfarliga och explosiva varor.

8.12.1 Besparingar

- Slopa arbetet med att låta förvaltningens personal översätta förhållningsregler på andra språk när det kommer till kontroller av livsmedelsförsäljning. Kunskapsprovet för tobak och serveringstillstånd ska göras på svenska. Eventuell

hjälp av tolk får personen bekosta själv. Vår ambition är att stärka det svenska språkets ställning i Eskilstuna.

8.12.2 Prioriteringar

✓ Säkerställ en handlingskraftig räddningskår

Idag finns det tydliga behov inom räddningstjänsten. Det handlar om tyngre investeringar och behov av ökad bemanning för att klara av att hantera större bränder. Det är något vi tar på allvar och tillskjuter resurser så nämnden klarar av att säkerställa en trygghet för dess invånare. Att räddningstjänsten ska kunna vara på flera bränder eller olyckor samtidigt ingår också i satsningen. Staden växer och då måste räddningstjänsten helt enkelt också göra det.

- Satsningar på RIB (Räddningspersonal i beredskap) så de får rätt förutsättningar att hjälpa till i form av utbildning.
- Ärla brandstation behöver rustas upp och aktualiseras för att möta upp expansionen av Kjula logistikpark och eventuellt i samarbete med flygplatsens brandkår.
- Vid alla kommunala beslut och vid offentlig upphandling ska en analys av miljöeffekter först utföras, lämpligen genom en livscykelanalys.
- Räddningstjänsten ska fortsatt satsa på modern teknik för att underlätta arbete vid skogsbränder, oljeutsläpp eller eftersök av försvunna personer.
- Att i större utsträckning aktivt samarbeta med polis för att hitta åtgärder som garanterar säkerheten av räddningstjänstens personal, det är oacceptabelt att de bemöts av oroligheter i samband med utryckning till utsatta bostadsområden.
- Fortsätt med det pågående arbetet att hitta förorenade områden och planera för sanering av dessa.
- En kontinuerlig inventering och riskbedömning ska göras av de kemiska ämnen och produkter som finns och används i kommunen. Finns möjlighet att byta ut ämnen och produkter mot sådana som är mindre skadliga så bör detta göras, även om de är dyrare.
- Räddningstjänstens höjda beredskap ska tas i hänsyn vid varje nyinvestering och vävas in i alla pågående processer. Svagheter i verksamheten måste identifieras. Fler krisövningar i samarbete med hemvärnet med fokus på att kunna hantera stora katastrofer och samhällsförlamande händelser.

8.12.3 Mål

- Åtgärder ska påbörjas vid minst 5 % av alla förorenade områden i riskklass 1 och 2.

- Andelen medborgare som vet hur de ska agera vid brand och olycka ska öka.
- Vid larm om brand eller olycka ska räddningstjänsten vara på plats inom 10 minuter i minst 85 % av fallen.

8.13 Torshälla Stads Nämnd

Torshälla stads nämnd är unik då den hanterar flertalet områden inom sitt geografiska område. Samtliga av våra prioriteringar och besparingar läggs och dras från de övriga nämnderna. Endast justeringar för ökat effektiviseringskrav, höjd skolpeng och demografi är gjorda på rambudgeten. Justeringar i rambudget mellan Torshälla stads nämnd och övriga nämnder görs under verksamhetsåret.

8.13.1 Besparingar

- Lika som övriga nämnder inom respektive områden.

8.13.2 Prioriteringar

✓ Utveckling av hamnområdet och båtlivet

Vi vill göra en satsning på fritidsbåtsaktiviteter och modernisera infrastrukturen kring Torshälla kanal och Mälaren. Detta inkluderar upprustning av infarterna till hamnen, anläggande av moderna bryggor samt utveckling av en modern småbåtshamn i Mälarbaden.

✓ Infrastruktur för båtlivet

För att göra Torshälla till en mer attraktiv knutpunkt för båtburna besökare vill vi skapa förutsättningar för en båtmack nära hamnen samt införa stationer för gråvattentömning

- Frågan om hur Torshälla kanal samt Eskilstunaån gemensamt kan öppnas upp för båttrafik finns även beskrivet i verksamhetsplan för samhällsbyggnadsnämnden.
- Stärka den industrihistoriska miljön och lokala kulturella frågor.
- Skapa attraktiva målpunkter för att öka turismen.
- I övrigt lika som övriga nämnder inom respektive områden.

8.13.3 Mål

- Lika som övriga nämnder inom respektive områden.

9. Investeringar

Som ett ansvarstagande parti anser vi att den liggande investeringsbudgeten är allt för hög i förhållande till kommunens skatteintäkter. Eftersom vi arbetar utifrån en så kallad "kryssad budget" – där partierna inte redovisar de exakta detaljerna – väljer vi att inledningsvis göra ett generellt avdrag på 35 procent. Därefter lägger vi till våra egna förslag.

Detta avdrag handlar framför allt om att ta ansvar för en ekonomiskt realistisk plan. Historiskt sett har nämligen ca 35 till mer än 50 procent av de planerade investeringarna aldrig realiserats under budgetåret. Det beror dels på allt för optimistiska antaganden i tidsplaneringen, dels på att projekt dragit ut på tiden på grund av överklaganden eller andra oförutsedda fördröjningar.

Vår neddragning bygger på en tydlig och ansvarsfull prioritering: kommunens grunduppdrag inom skola, vård och omsorg måste alltid komma först. Övriga investeringar får skjutas framåt i tiden. Vi vill också se en betydligt striktare hållning kring vad som faktiskt är nödvändiga nybyggnationer och renoveringar.

Att enskilda förvaltningar uttrycker ett önskemål innebär inte automatiskt att deras behov ska gå före andras. Alla krav måste vägas mot kommunens långsiktiga finansiella förmåga. Genom att skära bort subjektiva bedömningar här och nu tar vi ett långsiktigt ekonomiskt ansvar, så att vi inte skjuter över en ohållbar skuldbörda på kommande generationer.

10. Ekonomiska driftramar per nämnd 2027

Se kommande sidor.

11. Investeringsbudget 2027 – 2031

Se kommande sidor.

12. Budget 2027 och ekonomisk plan 2028 – 2030

Se kommande sidor.

	2027	2028	2029
Kommunstyrelsen	586,6	574,8	580,1
Ingående ram	556,6	556,6	556,6
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	11,3	-1,9	13,0
Effektiviseringskrav, grund	-6,8	-13,6	-20,4
Sänkt sjukfrånvaro i kvinnodominerade yrken	0,0	-20,0	-20,0
Kompensation förändrade kostnader måltidslokaler	0,2	0,2	0,2
Inflation exkl. löneökningar	10,9	24,5	37,2
Drift av kongress och kulturhus	0,0	0,0	9,0
Klimatåtgärder kopplat till klimatplanen	-7,0	-7,0	-7,0
Förstärkt cybersäkerhet	1,0	1,0	1,0
Flytt av medel för försäkringspremier	13,0	13,0	13,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	18,7	20,1	10,5
Effektiviseringskrav, politisk förändring	-4,6	-9,2	-13,8
Stärkt friskvårdsbidrag för kommunalanställda	7,3	7,3	7,3
Stärk kommunhälsa	4,0	4,0	4,0
Lokal producerad mat	5,0	5,0	5,0
Minska sjukfrånvaro	-14,0	-19,0	-24,0
Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande insatser	30,0	30,0	30,0
Driftkonsekvens -35% av tot investbudget (halvår)	-11,0	0,0	0,0
Driftkonsekvens våra investeringar	2,0	2,0	2,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	486,6	474,8	475,8
Ingående ram	519,8	519,8	519,8
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	4,7	10,9	16,8
Effektiviseringskrav, grund	-4,4	-8,8	-13,2
Inflation exkl. löneökningar	9,1	19,5	29,8
Sänkt arbetsgivaravgifter 19-23 år	0,0	0,2	0,2
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-37,9	-55,9	-60,8
Effektiviseringskrav, politisk förändring	-2,9	-5,8	-8,7
Minska behovet av försörjningsstöd	-39,0	-44,1	-41,1
Vassare arbetsmarknadsåtgärder	-15,0	-15,0	-15,0
Mer vuxenutbildning	15,0	15,0	15,0
Förbättrat SFI och svenska som andraspråk	3,0	3,0	3,0
Inrätta ett återvändarcenter	5,0	-5,0	-10,0
Minska behovet av tolkhjälp (kommunövergripande)	-4,0	-4,0	-4,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0

		2027	2028	2029
Förskolenämnden		776,9	761,1	751,5
Anslagsfinansierad ram		27,5	27,0	26,5
Ingående ram		27,3	27,3	27,3
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		0,4	0,1	-0,2
Effektiviseringskrav, grund		-0,4	-0,8	-1,2
Inflation exkl. löneökningar		0,1	0,2	0,3
Flytt av tjänst GRN till FSN		0,7	0,7	0,7
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		-0,2	-0,4	-0,6
Effektiviseringskrav, politisk förändring		-0,2	-0,4	-0,6
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Förskola (volymersättning)		597,3	582,0	572,9
Ingående ram		593,2	593,2	593,2
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-15,9	-31,2	-40,3
Effektiviseringskrav, grund		-4,2	-8,4	-12,6
Kompensation förändrade kostnader måltidslokaler		0,9	1,8	1,8
Demografi - utbildning, preliminär		-13,9	-27,3	-33,8
Inflation exkl. löneökningar		1,3	2,7	4,3
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		20,0	20,0	20,0
Effektiviseringskrav, politisk förändring		0,0	0,0	0,0
Höjd skolpeng		20,0	20,0	20,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Förskola (lokalersättning)		152,1	152,1	152,1
Ingående ram		147,8	147,8	147,8
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		4,3	4,3	4,3
Lokalkostnad fristående 2026, återläggning		-31,1	-31,1	-31,1
Lokalkostnad fristående 2027		32,8	32,8	32,8
Anpassning förändrade lokalkostnader 2027		2,6	2,6	2,6
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0

		2027	2028	2029
Grundskolenämnden		1853,8	1836,9	1808,8
Anslagsfinansierad ram		73,6	72,7	71,7
Ingående ram		71,5	71,5	71,5
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-1,2	-1,4	-1,7
Effektiviseringskrav, grund		-1,1	-2,2	-3,3
Inflation exkl. löneökningar		0,6	1,5	2,3
Flytt av tjänst GRN till FSN		-0,7	-0,7	-0,7
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		3,3	2,6	1,9
Effektiviseringskrav, politisk förändring		-0,7	-1,4	-2,1
Lovskola för högstadieelever		2,0	2,0	2,0
Höja stödet till landsbygdsskolorna		2,0	2,0	2,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Grundskola (volymersättning)		1278,4	1261,3	1234,2
Ingående ram		1251,9	1251,9	1251,9
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-18,5	-35,6	-62,7
Effektiviseringskrav, grund		-6,7	-13,4	-20,1
Kompensation förändrade kostnader måltidslokaler		2,9	3,9	3,9
Demografi - utbildning, preliminär		-17,6	-33,6	-57,1
Inflation exkl. löneökningar		2,9	6,0	9,1
Sänkt arbetsgivaravgifter 19-23 år		0,0	1,5	1,5
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		45,0	45,0	45,0
Effektiviseringskrav, politisk förändring		0,0	0,0	0,0
Höjd skolpeng		45,0	45,0	45,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Grundskola (lokalersättning)		320,9	320,9	320,9
Ingående ram		300,2	300,2	300,2
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		20,7	20,7	20,7
Lokalkostnad fristående 2026, återläggning		-53,1	-53,1	-53,1
Lokalkostnad fristående 2027		56,6	56,6	56,6
Anpassning förändrade lokalkostnader 2027		17,2	17,2	17,2
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0

	2027	2028	2029
Anpassad grundskola (volymersättning)	159,3	160,4	160,4
Ingående ram	159,8	159,8	159,8
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-0,5	0,6	0,6
Effektiviseringskrav, grund	-1,6	-3,2	-4,8
Demografi - utbildning, preliminär	0,9	3,3	4,7
Inflation exkl. löneökningar	0,2	0,5	0,7
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Förändrat effektiviseringskrav, politisk förändring	0,0	0,0	0,0
0	0,0	0,0	0,0
0	0,0	0,0	0,0
0	0,0	0,0	0,0
Anpassad grundskola (lokalersättning)	21,6	21,6	21,6
Ingående ram	20,5	20,5	20,5
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	1,1	1,1	1,1
Anpassning förändrade lokalkostnader 2027	1,1	1,1	1,1
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
prio 1 Anp_Grn (lokalersättning)	0,0	0,0	0,0

		2027	2028	2029
Gymnasienämnden		565,5	565,9	563,4
Anslagsfinansierad ram		47,3	46,4	45,4
Ingående ram		44,7	44,7	44,7
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-0,5	-1,0	-1,6
Effektiviseringskrav, grund		-0,7	-1,4	-2,1
Inflation exkl. löneökningar		0,2	0,4	0,5
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		3,1	2,7	2,3
Effektiviseringskrav, politisk förändring		-0,4	-0,8	-1,2
Lovskola för gymnasieelever		3,0	3,0	3,0
Utveckla basklass		0,5	0,5	0,5
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Gymnasiet (volymersättning)		379,1	378,5	376,7
Ingående ram		370,0	370,0	370,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-0,9	-1,5	-3,3
Effektiviseringskrav, grund		-1,8	-3,6	-5,4
Kompensation förändrade kostnader måltidslokaler		0,8	1,6	1,6
Demografi - utbildning, preliminär		0,3	1,3	1,8
Inflation exkl. löneökningar		-0,2	-0,8	-1,3
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		10,0	10,0	10,0
Effektiviseringskrav, politisk förändring		0,0	0,0	0,0
Höjd skolpeng		10,0	10,0	10,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Gymnasiet (lokalersättning)		95,0	95,0	95,0
Ingående ram		98,5	98,5	98,5
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-3,5	-3,5	-3,5
Lokalkostnad fristående 2026, återläggning		-30,2	-30,2	-30,2
Lokalkostnad fristående 2027		26,7	26,7	26,7
Anpassning förändrade lokalkostnader 2027		0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0

		2027	2028	2029
Anpassad gymnasieskola (volymersättning)		36,6	38,5	38,8
Ingående ram		37,8	37,8	37,8
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-1,2	0,7	1,0
Effektiviseringskrav, grund		-0,4	-0,8	-1,2
Demografi - utbildning, preliminär		-0,9	1,5	2,3
Inflation exkl. löneökningar		0,1	0,0	-0,1
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
Effektiviseringskrav, politisk förändring		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
Anpassad gymnasieskola (lokalersättning)		7,5	7,5	7,5
Ingående ram		6,2	6,2	6,2
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		1,3	1,3	1,3
Anpassning förändrade lokalkostnader 2027		1,3	1,3	1,3
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
Kommunrevisionen		3,4	3,4	3,4
Ingående ram		3,4	3,4	3,4
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0

		2027	2028	2029
Kultur- och fritidsnämnden		402,9	393,7	393,9
Ingående ram		387,9	387,9	387,9
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		3,2	6,2	8,6
Effektiviseringskrav, grund		-3,3	-6,6	-9,9
Kompensation kapitalkostnader		2,1	2,1	2,1
Lönesatsning jämställdhet		0,1	0,1	0,1
Inflation exkl. löneökningar		4,9	11,2	16,9
IOP - idrott utan gränser		-0,6	-0,6	-0,6
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		11,8	-0,4	-2,6
Effektiviseringskrav, politisk förändring		-2,2	-4,4	-6,6
Restriktivare regler för bidrag till organisationer		-4,0	-4,0	-4,0
Förbättrade fritidsgårdar (ungdomsgårdar		2,0	2,0	2,0
Trygghetsbidrag till föreningar för ett tryggare Eskilstuna		9,0	9,0	9,0
Minska stöden till studieförbunden		-5,0	-5,0	-5,0
Fler sommarkolloplatser		2,0	2,0	2,0
Landsbygdsfond		10,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Räddningstjänst- och tillståndsnämnden		103,1	102,7	102,2
Ingående ram		93,4	93,4	93,4
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		8,6	9,1	9,5
Kompensation kapitalkostnader		0,8	0,8	0,8
Inflation exkl. löneökningar		0,4	0,9	1,3
Flytt av ram SBN till RTN		0,5	0,5	0,5
Bemanning räddningsstation syd		6,9	6,9	6,9
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		1,1	0,2	-0,7
Effektiviseringskrav, politisk förändring		-0,9	-1,8	-2,7
Säkerställa en handlingskraftig räddningskår		2,0	2,0	2,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Servicenämnden		0,0	0,0	0,0
Ingående ram		0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0

[illegible]

		2027	2028	2029
Torshälla stads nämnd		54,8	55,0	55,0
Ingående ram		56,0	56,0	56,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-0,8	-0,2	0,2
Effektiviseringskrav, grund		-0,7	-1,4	-2,1
Kompensation kapitalkostnader		0,2	0,2	0,2
Inflation exkl. löneökningar		1,0	2,3	3,4
Utveckling Torshälla hamn		-1,3	-1,3	-1,3
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		-0,4	-0,8	-1,2
Effektiviseringskrav, politisk förändring		-0,4	-0,8	-1,2
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
 Valnämnden		1,0	2,6	3,0
Ingående ram		6,4	6,4	6,4
<u>Ramförändringar i årsplan</u>		-5,4	-3,8	-3,4
Förändrad ram valår		-5,4	-3,8	-3,4
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0

	2027	2028	2029
Vård- och omsorgsnämnden	2559,2	2548,7	2539,7
Ingående ram	2530,6	2530,6	2530,6
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,5	-10,0	-19,0
Effektiviseringskrav, grund	-38,0	-76,0	-114,0
Demografi - personer med funktionshinder	16,5	33,0	49,5
Inflation exkl. löneökningar	10,8	24,4	36,9
Utveckling av välfärdstjänster, 3-årig satsning	0,0	-5,0	-5,0
Cirkulationstvätt	10,0	10,0	10,0
Förändring OB-tillägg helårseffekt	1,2	1,2	1,2
Sänkt arbetsgivaravgifter 19-23 år	0,0	2,4	2,4
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	 28,1	 28,1	 28,1
Effektiviseringskrav, politisk förändring	0,0	0,0	0,0
Minskat behov av vikarier	-20,5	-20,5	-20,5
Ökad grundbemanning	35,0	35,0	35,0
Halverad timkostnad för hemtjänst till 150 kr	4,7	4,7	4,7
Reducerat pris för trygghetslarm till 50 kr i månaden	2,6	2,6	2,6
Kostnadsfria halkskydd för 65 plus	1,1	1,1	1,1
Ökad social samvaro för de äldre	5,2	5,2	5,2
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
 Överförmyndarnämnden	 14,6	 14,6	 14,6
Ingående ram	14,6	14,6	14,6
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	 0,0	 0,0	 0,0
prio 1 Öfn	0,0	0,0	0,0

	2027	2028	2029
KOMMUNGEMENSAMMA KOSTNADER			
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
Fastighetsenheten (KS)	11,1	13,1	15,1
Ingående ram	2,1	2,1	2,1
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	9,0	11,0	13,0
Förstudier resultatpåverkan	2,0	4,0	6,0
Flytt av medel för skador	7,0	7,0	7,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Prio 1 fastighet	0,0	0,0	0,0
 Mark och exploatering (KS)	-54,8	-34,8	-34,8
Exploatering (KS)	-70,0	-50,0	-50,0
Ingående ram	-55,0	-55,0	-55,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-15,0	5,0	5,0
Förändring exploateringsresultat	-15,0	5,0	5,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Prio 1 exploatering	0,0	0,0	0,0
 Mark och infrastruktur (KS)	15,2	15,2	15,2
Ingående ram	15,2	15,2	15,2
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Prio 1 mark och infrastruktur	0,0	0,0	0,0
 Skaderegleringsutgifter	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	17,4	17,4	17,4
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-17,4	-17,4	-17,4
Flytt av medel för skador	-5,2	-5,2	-5,2
Flytt av medel för försäkringspremier	-12,2	-12,2	-12,2
 Pensionsutbetalningar (netto)	86,0	126,0	162,0
Ingående ram	133,0	133,0	133,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-47,0	-7,0	29,0
Förändring pensionskostnader	-47,0	-7,0	29,0

	2027	2028	2029
Miljöavgifter på personbilar och flyg	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Miljöavgifter på personbilar och flyg	0,0	0,0	0,0
 Riktade statsbidrag	-18,0	-18,0	-18,0
Ingående ram	-27,0	-27,0	-27,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	9,0	9,0	9,0
Schablonstatsbidrag flyktingmottagande	9,0	9,0	9,0
 Kommungemensam skolpeng	26,2	80,0	108,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	26,2	80,0	108,0
Effektiviseringskrav, grund	-3,0	-6,0	-9,0
Kompensation förändrade kostnader lokaler	0,0	20,0	35,0
Inflation exkl. löneökningar	16,0	32,0	48,0
Förändring generella statsbidrag, inkl. kompensation fristående	13,2	34,0	34,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Kommungemensam skolpeng	0,0	0,0	0,0
 Internränta	-240,0	-245,0	-250,0
Ingående ram	-235,0	-235,0	-235,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-5,0	-10,0	-15,0
Ökad internränta till följd av ökade investeringar	-5,0	-10,0	-15,0
 Tjänsteköp från koncernbolagen	7,4	7,5	7,6
Ingående ram	7,3	7,3	7,3
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,1	0,2	0,3
Inflation exkl. löneökningar	0,1	0,2	0,3
 Finansiell leasing	7,0	7,0	7,0
Ingående ram	5,9	5,9	5,9
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	1,1	1,1	1,1
Ökade kostnader finansiell leasing	1,1	1,1	1,1

	2027	2028	2029
Budgetregleringsposter:			
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	1,4	1,4	1,4
KS allmänna	1,4	1,4	1,4
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-5,0	-5,0	-5,0
KS allmänna	-5,0	-5,0	-5,0
Kollektivtrafik	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	17,0	17,0	17,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-17,0	-17,0	-17,0
Allänna kollektivtrafiken, reserven flyttas från KS till SBN	-17,0	-17,0	-17,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Kollektivtrafik	0,0	0,0	0,0
Reserv - oförutsett	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	15,0	15,0	15,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-15,0	-15,0	-15,0
Reserv - oförutsett	-15,0	-15,0	-15,0
Demografi skola	10,0	10,0	10,0
Ingående ram	10,0	10,0	10,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Demografi skola	0,0	0,0	0,0

	2027	2028	2029
Demografi äldreomsorg	38,6	71,6	112,6
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	38,6	71,6	112,6
Demografi - äldreomsorg	38,6	71,6	112,6
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Demografi äldreomsorg	0,0	0,0	0,0
 Kapitalkostnader - helårseffekt tidigare års beslutade investeringar	8,1	26,3	29,8
Ingående ram	10,4	10,4	10,4
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-2,3	15,9	19,4
Kapitalkostnad nya investeringar - helårseffekt tidigare år	9,0	27,2	30,7
Kompensation kapitalkostnader	-11,3	-11,3	-11,3
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Kapitalkostnader - helårseffekt tidigare års beslutade investeringar	0,0	0,0	0,0
 Arena och bad	16,2	15,3	14,6
Ingående ram	17,3	17,3	17,3
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-1,1	-2,0	-2,7
Justerad kostnadsnivå arena och bad	-1,1	-2,0	-2,7
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Arena och bad	0,0	0,0	0,0
 Kapitalkostnader nya investeringar	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Kapitalkostnader nya investeringar	0,0	0,0	0,0
 Höjd internränta	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	1,0	1,0	1,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-1,0	-1,0	-1,0
Anpassning höjd internränta	-1,0	-1,0	-1,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Höjd internränta	0,0	0,0	0,0

	2027	2028	2029
Finansiering av arbetsmarknadsåtgärder	10,0	10,0	10,0
Ingående ram	10,0	10,0	10,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Finansiering av arbetsmarknadsåtgärder	0,0	0,0	0,0
Reserv ökade kostnader vinterväghållning, nytt avtal	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Reserv ökade kostnader vinterväghållning, nytt avtal	0,0	0,0	0,0
Idrotts- och kulturpaket	14,4	18,3	26,0
Ingående ram	8,6	8,6	8,6
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	5,8	9,7	17,4
Satsning idrott och kultur	5,8	9,7	17,4
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Idrotts- och kulturpaket	0,0	0,0	0,0
SFI, glappet och integrationssamordnare AVN	61,7	61,7	61,7
Ingående ram	61,7	61,7	61,7
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
SFI, glappet och integrationssamordnare AVN	0,0	0,0	0,0
Tolkkostnader SN	6,5	6,5	6,5
Ingående ram	6,5	6,5	6,5
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Tolkkostnader SN	0,0	0,0	0,0
Intern finansiering av utfallskontrakt	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Intern finansiering av utfallskontrakt	0,0	0,0	0,0

	2027	2028	2029
Lönereserv	174,0	363,0	557,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	174,0	363,0	557,0
Löneökningar	174,0	363,0	557,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Lönereserv	0,0	0,0	0,0
 Reserv attraktiv stad	0,0	0,0	0,0
Ingående ram	0,0	0,0	0,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Reserv attraktiv stad	0,0	0,0	0,0
 Reserv aktivitetskrav	23,0	23,0	23,0
Ingående ram	11,0	11,0	11,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	12,0	12,0	12,0
Aktivitetskrav	12,0	12,0	12,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Reserv aktivitetskrav	0,0	0,0	0,0
 Reserv vinterväghållning	5,0	5,0	5,0
Ingående ram	5,0	5,0	5,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Reserv vinterväghållning	0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0

		2027	2028	2029
	0	0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>		0,0	0,0	0,0
	0	0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0
Summa Nettokostnader				

	2027	2028	2029
FINANSIERING			
Kommunalskatt	-8787,0	-9116,0	-9399,0
Ingående ram	-8529,7	-8529,7	-8529,7
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	-257,3	-586,3	-869,3
Skatteintäkter och generella statsbidrag	-257,3	-586,3	-869,3
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Skatteintäkter, mnkr	0,0	0,0	0,0
 Finansnetto exkl utdelning kommunala bolag	68,0	92,0	108,0
Ingående ram	31,6	31,6	31,6
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	36,4	60,4	76,4
Finansnetto	36,4	60,4	76,4
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
 Ordinarie utdelning kommunala bolag	-140,0	-140,0	-140,0
Ingående ram	-140,0	-140,0	-140,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Förändring av ordinarie utdelning, mnkr	0,0	0,0	0,0
 Planerad extrautdelning kommunala bolag	-51,1	-26,6	-17,1
Ingående ram	-15,0	-15,0	-15,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	0,0	15,0	15,0
Extrautdelning bolagen	0,0	15,0	15,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	-36,1	-26,6	-17,1
Förändring av extra utdelning, mnkr	-36,1	-26,6	-17,1
 Avskrivningar	375,0	380,0	385,0
Ingående ram	370,0	370,0	370,0
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	5,0	10,0	15,0
Avskrivningar	5,0	10,0	15,0
 <u>Politiska förändringar i årsplan</u>	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0

Investeringsbudget för anläggningar och lokaler, per nämnd 2027-2031

Investeringar per nämnd och år, mnkr	2027	2028	2029	2030	2031
Kommunstyrelsen	934	499	682	675	518
- Verksamhetsfastigheter	934	499	682	675	518
- varav förskoleverksamhet	197	88	68	18	0
- varav grundskoleverksamhet	104	54	128	165	150
- varav gymnasieverksamhet	0	20	30	30	20
- varav gemensamt skolverksamhet	25	30	45	125	125
- varav vård och omsorgsverksamhet	351	69	105	131	117
- varav kultur- och fritidsverksamhet	224	147	190	105	5
-varav måltidsservice	33	38	8	8	8
- varav övriga fastigheter och lokaler	300	203	108	93	93
- varav förskjutning projekt	-300	-150	0	0	0
Kultur och fritidsnämnden	109	16	21	13	3
Räddningstjänst- och tillståndsnämnden	6	10	6	8	0
Samhällsbyggnadsnämnden	160	81	81	80	80
- varav kommunala	150	81	81	80	80
- varav medfinansiering till statlig infrastruktur	10	0	0	0	0
Torshälla stads nämnd	41	39	29	8	14
Delsumma nämndernas anläggningsinvesteringar*	1 250	644	819	784	615
KS Exploaterings- och markverksamhet	-311	158	117	50	50
Summa anläggningsinvesteringar och lokaler	939	802	936	834	665
Inventarieinvesteringar prel.**	80	80	80	80	80
Totalsumma investeringar	1 019	882	1 016	914	745

*Finansiell leasing ingår med 265 mnkr 2027

****Utöver investeringar beslutade av kommunfullmäktige förväntas nämnderna besluta om inventarieinvesteringar om ca 80 miljoner kronor.**

<i>Självfinansieringsgrad</i>	59%	72%	65%	76%	98%
<i>Självfinansiering mnkr</i>	600	632	663	697	727

Investeringsbudget för anläggningar och lokaler 2027-2031 (mnkr)

Kommunstyrelsen									
	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031	
Fastigheter förskoleverksamhet									
Backa fsk ink kök 20 mnkr, ny ersätter 1 fsk	253201	X			X	X	X		
Hällberga Fsk ink kök 20 mnkr (ersätter 3 kök o 2 fsk)	253204	X		X	X	X			
UPMEF Snickarvägen	263201	X	X	X					
UPMEF Krongatan	263202	X		X	X				
Pågående investeringar									
Nougaten ink kök 4 mnkr (beställs 2022)	Leasing	X	X						
Sundbyvägen ink kök 20 mnkr, ny, ersätter den gamla	253202	X	X	X	X				
Tegelviken ny förskola ink kök 44 mnkr	203208	X	X	X					
Summa Investering				197	88	68	18	0	

Fastigheter grundskoleverksamhet	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Kjula, utbyggnad	183204	X	X	X	X			
Projekt Lagersberg/Mesta	Plan	X						X
Skogstorpsskolan ink kök 30 mnkr, ombyggnad/nybyggnad	Plan	X				X	X	X
Hällberga Grsk ombyggnation & nybyggnation in i fsk	253205	X		X	X	X	X	
Tegelviken gsk	Plan	X				X	X	
Pågående investeringar								
Munktellskolan, 7-9 etapp 2 ink kök 30 mnkr	233202	X	X	X				
Björktorp, ombyggnation	243201		X	X				
Tegelviken idrottshall	203208		X					
Tegelviken matsal med entre + angöring	203208		X	X				
Summa Investering				104	54	128	165	150

	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Fastigheter gymnasieverksamhet								
UPMEF Rekarnegymnasiet		X			X	X	X	X
Pågående investeringar								
Summa Investering				0	20	30	30	20
	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Fastigheter skolverksamhet, gemensamt								
Anpassad skola Balsta in kök 30 mnkr		X			X	X	X	X
Verksamhets- och säkerhetsanpassningar inkl. utemiljö	Ram			X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Summa Investering				25	30	45	125	125

Fastigheter vård- och omsorgsverksamhet	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Ny VooB 24 pl	Plan	X						X
Nytt gruppboende	Plan	X				X		
Nytt gruppboende	Plan	X						
Nytt gruppboende	Plan	X						X
Lagersberg	Plan	X				X	X	
Verksamhetsanpassningar	Ram			X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Djursta	253402	X		X				
Nytt boende Skogstorp (60 platser)	223404	X	X					
Ekeby	223402	X			X			
Nytt korttidsboende barn (Glömsta)	253403	X	X	X	X			
Kälby (planeras ersätta Snäckberget)	253401	X	X	X				
Voob 2024 nr 2, egen regi, byggnationen leasas	223403	X	X	X				
Summa Investering				351	69	105	131	117

	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Fastigheter Kultur- och fritid								
Gustavsborg IP omklädningsrum	253507	X		X				
Idrottshall Vilsta inkl anpassning		X		X				
Fröslunda IP omklädningsrum		X	X	X				
Fotbollshall		X	X	X	X			
Sundbyholms camping		X		X				
Verksamhetsanpassning KFF	Ram			X	X	X	X	X
Pågående investeringar								
Bibliotek, kulturskola, seniorcenter	263501	X	X	X	X	X		
Årby ersätta vattenskadat omklädningsrum	243502	X	X	X				
Torsharg ersätta nedbrunnet omklädningsrum		X	X					
Summa investering				224	147	190	105	5
	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Fastigheter Måltidsservice								
Kök Rinmangymnasiet - renovering		X		X				
Kök Lagersbergsgården - renovering		X			X			
Verksamhetsanpassning kök	Ram			X	X	X	X	X
Summa investering				33	38	8	8	8

Övriga fastigheter och lokaler	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Mindre ombyggnader	Ram			X	X	X	X	X
Säkerhet	Ram			X	X	X	X	X
Tillgänglighet	Ram			X	X	X	X	X
Solel	Ram			X	X	X	X	X
Storkök	Ram			X	X	X	X	X
Energi- och miljöåtgärder	Ram			X	X	X	X	X
Komponentutbyte	Ram			X	X	X	X	X
Laddstolpar	Ram			X	X	X	X	X
UPMEF	Ram					X	X	X
Skolgårdar/förskolegårdar (spontanidrott)	Ram				X	X		
Reservkraft	214301	X	X	X	X	X	X	X
Krisberedskap Tegelviken		X			X			
Viljan - ombyggnad för AVF (utreds)	Plan	X		X				
Verksamhetsanpassning socialförvaltningen	Ram			X	X	X	X	X
Fler bevakningskameror (under KS)				X				
Ytterligare flaggstänger utanför stadshuset				X				
Pågående investeringar								
Räddningsstation syd	221902	X	X	X	X			
Trumman	233201	X	X	X	X			
Kårhus	264301	X		X				
Summa investering				300,2	203	108	93	93
Förskjutning projekt				-300	-150			
Summa fastighets- och exploateringsenheten				934	499	682	675	518

Kultur- och fritidsnämnden									
Benämning	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031	
Sundbyholms camping	263501	X		X					
Offentlig konst	263502	X		X					
Utveckling kulturlokaler del 2	Plan	X			X				
Allaktivitetsplats	Plan	X				X			
Gröndal belysning och trafiksäkerhet	Plan	X				X			
Gröndal parkeringar	Plan	X					X		
Mindre raminvesteringar	Ram	X		X	X	X	X		
Ekängens idrottsområde etapp 1	Plan	X				X			
Ekängens idrottsområde etapp 2	Plan	X					X	X	
Rusta upp kultur- och idrottsanläggningar				X					
Pågående investeringar									
Idrottens infrastruktur	213501	X	X	X	X				
Förbättringar i friluftsområden, friluftslivsplan	223501	X	X	X					
Allaktivitetsplats, nya underlag till "kulanplaner"	233501	X	X	X					
Ny fotbollsplan Balsta (uppvärmd)	233506	X	X	X					
Utveckling kulturlokaler del 1	253503	X	X	X					
Fröslunda IP konstgräs	253507	X	X						
Friluftsområden	263502	X		X					
Reinvestering gästbrygga Sundbyholm	263503	X	X						
Konstgräsplan Årby	263504	X	X	X					
Summa Investering				109	16	21	13	3	

Räddningstjänst- och tillståndsnämnden									
Benämning	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031	
Brandstation syd , inventarier	Plan	X			X				
Brandstation syd, bemanning	Plan								
Brandfordon Släckbil	Plan	X		X					
Brandfordon Terrängfordon	Plan	X			X				
System (utbyte från Rakel till SWEN)	Plan	X				X			
Övningsanordningar, sök och räddning höjd beredskap	Plan	X				X			
Brandfordon Släckbil	Plan	X					X		
Alternativa släcksystem	Plan	X					X		
Pågående investeringar									
Summa Investering				6	10	6	8	0	

Samhällsbyggnadsnämnden

Benämning	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Mindre raminvesteringar	Ram			X	X		X	
Utbyte belysning	Ram			X	X	X	X	X
Beläggingsarbeten	Ram			X	X	X	X	X
Mindre projektinvesteringar 2027	271001	X		X				
Renovering kaj, Smörorget	271002	X		X	X			
Mindre projektinvesteringar 2028	Plan	X			X			
Mindre projektinvesteringar 2029	Plan	X				X		
Mindre projektinvesteringar 2030	Plan	X					X	
Mindre projektinvesteringar 2031	Plan	X						X
Åtgärder, befintliga vägar, Odlaren	Plan	X			X			
Reparation bro, Vilsta herrgård västra	Plan	X			X			
Reparation bro, Folkesta	Plan	X			X			
Reparation Slussen	Plan	X				X		
Reparation bro, Kalkbäcken Kjulavägen	Plan	X				X		
Cirkulationsplats Strängnäs vägen/Kungsladugårdsgatan	Plan	X				X		
Reparation bro, Nybron	Plan	X				X		
Omdraging Vilstastigen, samlingsplatser och skyltning	Plan	X					X	
Bryggör, östra Stadsparken	Plan	X					X	
Våtmark Klippberget	Plan	X						X
Ombyggnad Alva Myrdals gata	Plan	X						X
Centrumpaket, etapp 1		X		X	X	X		
Centrumpaket, etapp 2							X	X
Förbättra framkomligheten i tätorten				X				
Stärkta grönområden				X				

Pågående investeringar									
Strandskoning, Universitetsplatsen-Faktorigatan	261002	X	X		X				
Stadsparken entréer	211003	X	X		X				
Summa Investering					150	81	81	80	80
Väg 53, genomfart Eskilstuna		X	X		X				
Summa medfinansiering statlig infrastruktur					10	0	0	0	0
Summa total					160	81	81	80	80

Torshälla stads nämnd

Benämning	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom					
			2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Mindre raminvesteringar	Ram			X	X	X	X	X
Mindre projekteinvesteringar 2028	Plan				X			
Mindre projekteinvesteringar 2029	Plan					X		
Mindre projekteinvesteringar 2030	Plan						X	
Mindre projekteinvesteringar 2031	Plan							X
Båtbryggor Östra kanalen	Plan							X
Krusgårdsbron	Plan			X	X			
Gästhamn	Plan			X	X			
Båtplatser vid hamnen	Plan					X		
Öppna upp för båttrafik i Eskilstunaån				X				
Pågående investeringar								
Nyströmsparken. Lekplats	222101	X	X		X	X		
Båtbryggor Västra kanalen	212103	X			X	X		
Båtbryggor fortsättning Alnö	252102	X		X	X			
Summa Investering				41	39	29	8	14

Kommunstyrelsen Exploaterings- och markinvesteringar

Benämning	Budget-id	Projekt- budget	Prognos tom 2026-12-31	2027	2028	2029	2030	2031
Exploatering	Ram			X	X	X	X	X
- varav Eskilstuna logistikpark norra		X		X	X	X		
Eskilstuna kombiterminal		X	X	X	X	X		
Strategiska markköp	Ram			X	X	X		
Mindre mark- och fastighetsköp	Ram			X	X			
Dagvattenprojekt	234601	X	X					
35% minskning av totbudget hela kommun, därefter våra satsningar				X				
Pågående investeringar								
Bevarande av kulturmiljö Munktelldagen/Nötknäpparen	Plan	X	X	X				
Summa investering				-311	158	117	50	50
Summa investeringar och medfinansiering till statlig infrastruktur				1 250	644	819	784	615
Summa Exploaterings- och markinvesteringar				-311	158	117	50	50
Summa total				939	802	936	834	665
- varav leasing				265	0	0	0	0
- varav kultur och idrottspaket				202	142	185	100	0

FÖRUTSÄTTNINGAR

	Utfall 2025	Prognos 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Utdebitering	22,02	22,02	22,02	22,02	22,02
Folkmängd 1/11 året innan	107 346	106 979	106 730	106 560	106 340
Inflationspåslag	2,0%	1,8%	1,6%	2,5%	2,0%
Internränta	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%

Kommunalskatt och generella bidrag (mnkr)

	Utfall 2025	Prognos 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Kommunalskatt	5 759,0	5 986,4	6 155,3	6 444,4	6 708,5
Inkomstutjämnning	1 722,0	1 774,8	1 846,0	1 908,8	1 972,4
Kostnadsutjämnning	253,0	246,6	246,3	246,1	246,0
Regleringsbidrag/-avgift	284,0	299,4	275,5	252,8	208,2
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämnning	8,0	3,5	3,5	3,5	3,5
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutreglering tidigare år	- 34,0	- 82,7	0,0	0,0	0,0
Generella bidrag från staten	53,0	1,9	0,0	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift	241,0	249,0	260,4	260,4	260,4
Summa	8 286,0	8 478,9	8 787,0	9 116,0	9 399,0
Utveckling i %		2,3%	3,6%	3,7%	3,1%

Finansnetto (mnkr)

	Utfall 2025	Prognos 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Finansiella intäkter	278,0	265,6	267,0	277,0	287,0
Finansiella kostnader	-307,5	-326,3	-335,0	-369,0	-395,0
Ordinarie utdelning kommunala bolag	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0
Planerad extrautdelning kommunala bolag	0,0	15,0	51,1	26,6	17,1
Summa	110,5	94,3	123,1	74,6	49,1

RESULTATRÄKNING (mnkr)

	Utfall 2025	Prognos 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Verksamhetens driftnetto	-7 703,2	-8 049,8	-8 315,4	-8 582,7	-8 828,1
Avskrivningar	-372,0	-384,4	-375,0	-380,0	-385,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-8 075,2	-8 434,2	-8 690,4	-8 962,7	-9 213,1
Skatteintäkter och generella statsbidrag	8 286,0	8 478,9	8 787,0	9 116,0	9 399,0
Finansnetto	110,5	94,3	123,1	74,6	49,1
Årets resultat	321,3	139,0	219,7	227,9	235,0
Reavinster	-19,0	0,0			
Årets resultat - justerat balanskravsresultat	302,3	139,0	219,7	227,9	235,0
Årets resultat i procent	3,6%	1,6%	2,5%	2,5%	2,5%
Årest resultatmål, procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	2,5%	0,5%	2,5%	2,5%	2,5%
4-årigt resultatmål, resultat i genomsnitt i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	4,1%	3,6%	2,6%	2,6%	2,3%
Budgetering av RER eller RUR			0,0	0,0	0,0
Resultat efter budgetering av RER eller RUR			219,7	227,9	235,0

Driftbudget, (mnkr)

Nämnder	Budget 2027
Kommunstyrelsen	586,6
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	486,6
Förskolenämnden	776,9
Grundskolenämnden	1 853,8
Gymnasienämnden	565,5
Kommunrevisionen	3,4
Kultur- och fritidsnämnden	402,9
Räddningstjänst- och tillståndsnämnden	103,1
Servicenämnden	0,0
Socialnämnden	580,2
Samhällsbyggnadsnämnden	507,4
Torshälla stads nämnd	54,8
Valnämnden	1,0
Vård- och omsorgsnämnden	2 559,2
Överförmyndarnämnden	14,6
	8 496,0

ÖVRIGA KOMMUNGEMENSAMMA KOSTNADER UNDER KOMMUNSTYRELSEN

	Budget 2027
Fastighetsenheten (ks)	11,1
Mark och exploatering (ks)	- 54,8
Skaderegleringsutgifter	0,0
Pensionsutbetalningar (netto)	86,0
Miljöavgifter på personbilar och flyg	0,0
Riktade statsbidrag	- 18,0
Kommungemensam skolpeng	26,2
Internränta	- 240,0
Tjänsteköp från koncernbolagen	7,4
Finansiell leasing	7,0
Budgetregleringsposter:	
Ks allmänna	2,0
Kollektivtrafik	0,0
Reserv - oförutsett	0,0
Demografi skola	10,0
Demografi ordinärt boende	38,6
Kapitalkostnader - helårseffekt tidigare års beslutade investeringar	8,1
Arena och bad	16,2
Kapitalkostnader nya investeringar	0,0
Höjd internränta	0,0
Finansiering av arbetsmarknadsåtgärder	10,0
Reserv ökade kostnader vinterväghållning, nytt avtal	0,0
Idrotts- och kulturpaket	14,4
Sfi, glappet och integrationssamordnare avn	61,7
Tolkkostnader sn	6,5
Intern finansiering av utfallskontrakt	0,0
Lönereserv	174,0
Reserv attraktiv stad	0,0
Reserv aktivitetskrav	23,0
Reserv vinterväghållning	5,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0
Summa verksamhetens driftnetto	8 690,4